ΠΟΛΕΜΙΚΑ
ΤΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ

ΘΕΑΤΡΟ - ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ - ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ - ΜΟΥΣΙΚΗ - ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΕΙΔΗΣΕΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Γ' ΧΡΟΝΟΣ—ΑΡΙΘ. 135

ΤΙΜΗ ΦΥΛ. ΔΡΧ. 4

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΑΣΤΥΔΑΜΑΝΤΟΣ 15
Τηλέφωνο 71-730

ΣΑΒΒΑΤΟ 14 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1940

Διευθυντής : Β. ΡΩΤΑΣ

Ἑνωμένοι

Τοῦ Βασίλη Ρώτα

Δὲν εἶναι θάμα κι' ὄνειρο, εἶν' ἀλήθεια: ὁ Λαός μας μὲ τὸ πρῶτο φοβερὸ προσκλητήριο τοῦ ἀρχηγοῦ σηκώθη κι' ἐρρίχτηκε σὰν ἕνας στὸν ἀγῶνα. Δουλειὲς καὶ συμφέροντα παρατήθηκαν σύξυλα. Ἰδέες καὶ πόθοι χύθηκαν στὰ σκουπίδια. Ἔχτρες καὶ πείσματα πετάχτηκαν στὴ θάλασσα. Κι' ὅλοι σὰν ἕνας, ξαλαφρωμένοι ἀπὸ κάθε παληόρουχο τῆς περασμένης δυστυχίας, λουσμένοι στὰ καθαρὰ τῆς ἀπόφασης νερά, φόρεσαν τὴν πανοπλία τοῦ χρέους καὶ ὥρμησαν στὸν ἀγῶνα μὲ τὴν πολεμικὴ κραυγὴ «Ὅλα γιὰ ὅλα»

Ὅλοι σὰν ἕνας: Μικροὶ σὰν χλόη καὶ μεγάλοι σὰν δέντρα, ταπεινοὶ σὰν ἴσκιοι καὶ περήφανοι σὰν καμπαναρειά, φτωχοὶ σὰν μπάζα καὶ πλούσιοι σὰν πολυκατοικίες, κοσμικοὶ κ' ἱερωμένοι, ἐπαγγελματίες καὶ ὑπάλληλοι, καλλιτέχνες καὶ χαμάληδες, δάσκαλοι καὶ ξωμάχοι, παιδιὰ καὶ γυναῖκες καὶ γέροι καὶ νήπια γένανε ὅλοι μονομιᾶς ἥρωες μυθικοί. Κ' οἱ πιὸ χαμένοι, ποὺ σέρνονταν χάμω σὰν μερμήγκια, σήκωσαν τ' ἀνάστημά τους ὡς τὰ μεσούρανα. Σήμερα ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς ἔχει ὅλο τετράπηχους ἄντρες, Διγενῆδες καστροκαταλῦτες.

Ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς νιώθει καὶ δὲ γελάστηκε ποτὲ σ' ἐκεῖνο ποὺ νιώθει κι' ἂς εἶπε ὁ ποιητὴς πὼς ἦταν

«πάντα του εὐκολοπίστεφτος καὶ πάντα γελασμένος».

Καὶ τώρα ἔνιωσε τὸν κίνδυνο. Τόνε μυρίστηκε ἀμέσως, ἀπὸ καιρό, ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ ποὺ εἶδε τὸ πρῶτο ἄστραμμα στὸ μακρινὸ μαῦρο σύννεφο ποὺ πρόβαλε στὸν οὐρανό του. Τόνιωσε πὼς τώρα παίζεται ἡ ὕπαρξή του, ὄχι ἡ ζωϊκὴ ποὺ δὲ θὰ πεῖ τίποτα κι' οὔτε τὴ λογάριασε ποτέ, παρὰ ἡ πνευματική του ὕπαρξη, ἡ λευτεριά του. Τόνιωσε ἀπὸ καιρὸ κ' εἶχε τὰ δόντια του σφιγμένα καὶ τὰ μάτια του τέσσερα. Μπορεῖ νὰ τοῦφταιγε τόνα καὶ τάλλο, ὁ διπλανός του κι' ὁ γείτονας, τὰ ρέματα κ' οἱ ἰδέες, οἱ πρόκλησες κ' οἱ ρεκλάμες, μπορεῖ νἄχε πατρογονικοὺς λογαριασμοὺς μὲ τοὺς δικούς του, μπορεῖ ἔχτρα κληρονομικὴ νὰ τὸν ἐχώριζε ἀπὸ τὸ αἷμα του, — μόλις ἐσήμανε τὸ σάλπισμα τοῦ κινδύνου τὰ ξέχασε μονομιᾶς ὅλα κ' ἔγινε ἀδερφός. Ἡ πιὸ θερμὴ στοργὴ πλημμύρισε τὰ σωθικά του κι' ἀγκάλιασε ἀμέσως τὸ χῶμα του καὶ τὸ αἷμα του. Ὅσοι στὸν τόπο τους κι' ὅσοι ξενητεμένοι στὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης θυμήθηκαν πὼς εἶναι μιᾶς μάννας παιδιὰ κι' ἄπλωσαν τὰ χέρια τους. Τοῦτο τὸ σφιχταγκάλισμα τῶν Ἑλλήνων εἶναι τὸ πιὸ ἱερὸ φανέρωμα τῆς φυλῆς. Πάντα, ἀπ' τὰ χρόνια τὰ παληά, κάθε φορὰ ποὺ ὁ μέγας κίνδυνος φοβέρισε τὸν τόπο, φανερώθηκε τούτη ἡ ἕνωση ἡ ἱερή.

Ἡ ἕνωση αὐτὴ εἶναι τὸ πολυτιμότερο κεφάλαιο, ἡ ἱερώτερη παρακαταθήκη. Εἶναι λαμπρότερη ἀπὸ ὅλες τὶς νίκες. Εἶναι πλουσιώτερη ἀπὸ κάθε κατάχτηση, γιατὶ αὐτὴ δίνει τὴν ἐλευθερία, αὐτὴν ποὺ καταχτάει τὶς ἄπειρες χῶρες τοῦ πνεύματος κ' εἶναι ἡ πηγὴ κάθε καλοῦ κι' ὡραίου. Εἶναι τιμιώτερη ἀπὸ κάθε ἄλλην ἀξία, γιατὶ αὐτὴ εἶναι τὸ γόνιμο ἔδαφος ποὺ ξεπετάει καὶ θρέφει κέθε ὡραῖο βλάστημα, ἡ στέρεη γῆς ὅπου θεμελιώνονται τὰ ἔργα τὰ μεγάλα.

Καὶ τώρα, ποὺ ἡ ἱερὴ αὐτὴ ἕνωση ἔδεσε ὅλες τὶς καρδιὲς τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ σὲ μιὰν ἀκατάλυτη δύναμη, φωνάζω μὲ ὅσην μπορῶ δύναμη: «Στῶμεν καλῶς!». Προσοχὴ ἐσεῖς ὅλοι, ὅσοι ἔχετε μάτια καὶ βλέπετε, ὅσοι ἔχετε ἀφτιὰ κι' ἀκοῦτε. Μελετῆστε τὰ λόγια σας πρὶν τὰ ξεστομίσετε καὶ τὰ κινήματά σας πρὶν τὰ κάμετε, νὰ μὴν κάμετε κάτι ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ σκανταλίσει αὐτὴ τὴ δύναμη τὴν ἱερή. Τὰ μάτια σας τέσσερα ὅσοι ἔχετε τὸ χάρισμα ἢ τὴν ἐξουσία νὰ μιλᾶτε καὶ νὰ προστάζετε. Στ' ὄνομα τῆς Ἐλεύθερης Πατρίδας, νὰ μὴ διανοηθεῖτε πονηρὰ καὶ εἰπῆτε ἢ κάμετε τίποτα ποὺ νὰ χωρίζει τοὺς Ἕλληνες. Ἡ ἱερὴ Ἕνωσή μας εἶναι ἡ μεγαλύτερη ἀποθήκη ὅπλων καὶ πυρομαχικῶν, αὐτὴ ποὺ μᾶς κάνει ἀνίκητους. Ὅποιος βάλει ἔστω καὶ μιὰ σπίθα σ' αὐτὴ τὴν τεράστια δύναμη, τορπιλλίζει τὴν Ἐθνική μας ὑπόσταση, τινάζει στὸν ἀέρα τὴν Ἑλληνικὴ Πατρίδα. Δὲν γίνεται μεγαλύτερη ἀπ' αὐτὴν προδοσία. «Στῶμεν καλῶς».

Β. ΡΩΤΑΣ

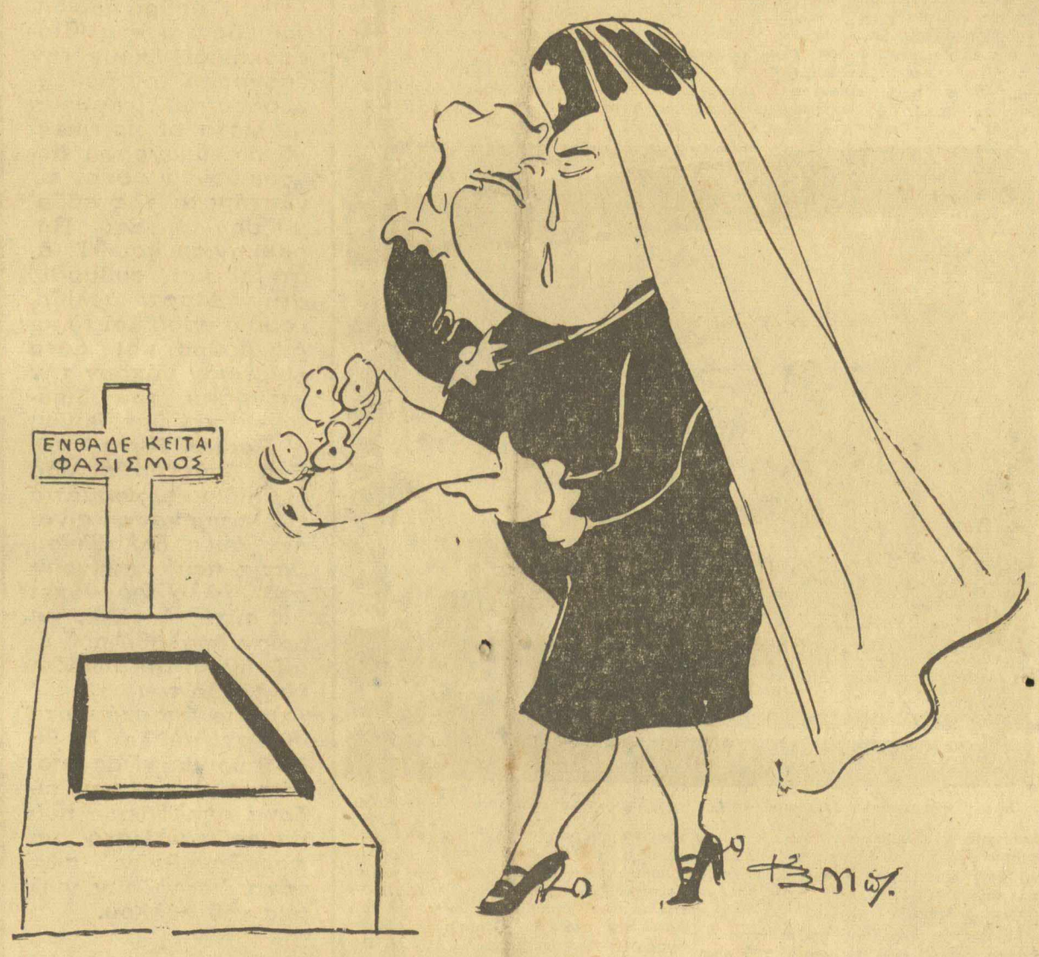

Ἡ τεθλιμμένη χήρα τοῦ ἀποθανόντος (Τοῦ κ. Μπέζου)

Τὸ τραγοῦδι τῆς ἀρραβωνιασμένης

Ἐδῶ ἡ σιγὴ τὶς βραδυνὲς μετράει τὶς ὧρες,
ὁ Σταυροφόρος ἕνα μῆνα λείπει,
καὶ πλέκει ἡ Δέσποινα ἡ χλωμὴ μὲ καδιοχτύπι
καὶ κλαίει γι' αὐτοὺς ποῦνε μακρυὰ σὲ ξένες χῶρες..

— Ἔλα νὰ ζήσουμε μαζὶ τὸν ἴδιο θρῦλο
ποὺ μᾶς διηγόνταν κάποτε ἡ κυροῦλα:
Πῆγε ὁ καλός σου, ἀγαπημένη Ἑλληνοπούλα,
στοὺς Ἅγιους Τόπους νὰ σοῦ φέρει Τίμιο Ξύλο

Τὴ σκιὰ τοῦ πόνου ἂν ἀνιστόρησεν ὁ τοῖχος,
(καθὼς φωτοῦσε ἀντίκρυ τὸ καντῆλι),
τὴν προσευχή σου, ποὺ πλανήθηκε στὰ χείλη,
δὲν ἦταν ἄξιος νὰ τὴν κλέψει οὔτ' ἕνας ἦχος.

«Ὁ Θεὸς βοηθός του καὶ σκεπὸς στὸ κάθε βῆμα!»
καὶ τῆς καρδιᾶς φουντώνουν τώρα οἱ κλῶνοι.
Τὰ προκομένα σου τὰ χέρια, στὸ βελόνι,
ἔχουν περάσει τὶς εὐχές σου μὲ τὸ νῆμα.

Νὰ δένεις κόμπο στὸ μαντῆλι σου τὸ θρῆνο,
σωρὸ νὰ βρεῖ διαμάντια ὅταν γυρίσει:
Τὸ δάκρυ τώρα μὴν ἀφίνεις νὰ κυλήσει,
μόνο ἡ χαρὰ τῶν ὑμεναίων ἂς πιεῖ ἀπὸ κεῖνο.

Κάθε του πάτημα—κ' Ἑλλάδα νέα γεννᾶται!
Κι' ἂς μελετᾶ ἡ στοργή σου ἐδῶ τὴ Δόξα,
ποὺ θὰ τὴν στέψουνε μιὰ μέρα Οὐράνια Τόξα
καὶ κάποιο ἀθάνατο τραγοῦδι θὰ διηγᾶται!

Φ. Κ.

ΤΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

ΠΟΛΕΜΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ

Πολλὰ λόγια εἰπώθηκαν καὶ γράφτηκαν γιὰ τὴ σύσταση πολεμικοῦ θεάτρου χωρὶς ἀκόμη νὰ γίνει τίποτα. Ὡστόσο τὰ παιδιὰ τῆς Ε. Ο. Ν. ἐργάστηκαν καὶ σ' αὐτὸν τὸν τομέα. Κατάρτισαν μικροὺς θιάσους καὶ μάθανε μικρὲς σκηνὲς ἀπὸ κατάλληλα ἔργα, τραγοῦδια, ἀπαγγελίες καὶ γυρίζουν στὰ νοσοκομεῖα καὶ προσφέρουν στοὺς πληγωμένους μας τῆς τέχνης τὴ χαρά. Μπορεῖ ἡ τέχνη τους νὰ μὴν εἶνε κ' ἔξοχη, ὅμως ἡ καλή τους προαίρεση καὶ ἡ ἀγνή τους καρδιὰ θὰ τὴν κάνει πολὺ πιὸ ὡραία καὶ συγκινητική. Παρακολουθήσαμε ἕναν τέτοιον μικρὸν θίασο ἀπὸ κοριτσάκια τοῦ 10ου ὑποτομέα θηλέων (Παγκρατίου) κ' ἐμείναμε ἐνθουσιασμένοι τόσο ἀπὸ τὸ πρόγραμμά τους, ὅσο καὶ ἀπὸ τὴν καλλιτεχνική τους ἀπόδοση. Εὖγε τους.

ΛΕΥΚΗ ΒΙΒΛΟΣ

Ἡ «Λευκὴ Βίβλος» ποὺ ἔβγαλε τὸ ὑπουργεῖο μας τῶν Ἐξωτερικῶν εἶνε ὄνομα καὶ πρᾶμα «λευκὴ» γιατὶ λαμπει ἀπὸ τὸ φῶς τῆς ἀλήθειας. Τὰ ἔγγραφα ποὺ δημοσιεύονται σ' αὐτὸ τὸ φωτεινὸ βιβλίο, ζερὰ-ζερά, χωρὶς σχόλια, ἀνιστοροῦν μὲ τὸ πιὸ μαῦρο χρῶμα τὸ ἄτιμο καὶ ὑπουλο φέρσιμο τῆς φασιστικῆς Ἰταλίας, ποὺ δὲν ἔχει οὐτε ἱερόν, οὔτε ὅσιον.

Διαβάζοντας αὐτὸ τὸ βιβλίο νοιώθεις ἀπὸ κάθε του σελίδα νὰ βγαίνει ἡ προσβολὴ καὶ φουσκώνεις ἀπὸ ἀγανάκτηση γιὰ τὴν ἀδιάντροπη πρόκληση καὶ τὸ ἀνήκουστο θράσος τοῦ ἐχθροῦ, ποὺ — εὐτυχῶς — τὸν ἐμώρανεν ὁ Θεὸς γιὰ νὰ τὸν κατα στρέψει.

Τὸ βιβλίο πουλιέται χωρὶς κανένα κέρδος βιβλιοπωλείου «εἰς ὄφελος τοῦ μεγάλου κρατικοῦ ἐράνου τῆς κοινωνικῆς προνοίας». Καὶ στὸν αἰώνιον τζαμπατζὴ ποὺ ἐκινήθη γιὰ νὰ βρεῖ τὸν δρόμο ν' ἀποκτήσει τὸ βιβλίο δωρεάν, τοῦ ἐδόθη ἡ ἀπάντηση πὼς ὅλοι χωρὶς ἐξαίρεση τὸ πληρώνουν τὸ βιβλίο καὶ πὼς ὁ πρῶτος ποὺ ἔδωσε τὸ πενηντάρι του γιὰ νὰ τὸ πάρει ἦταν ὁ Πρωθυπουργὸς καὶ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Ἰωάννης Μεταξᾶς.

ΠΡΟΣ ΜΙΜΗΣΙΝ

Ο κ. Κώστας Μουσούρης, ὁ διευθυντὴς τοῦ θεάτρου «Ἀλίκης», ἐπρόσφερε γιὰ τὸ συσσίτιο τῶν ἀνέργων ἠθοποιῶν πρώτη δόση, 5.000 δρχ. Τὸ ποσὸ αὐτὸ εἶνε γενναῖο, ἂν λογαριάσει κανεὶς πρῶτα τὴν ἀναδουλειὰ ποὺ ἐζήμιωσε ἀρκετὰ ὅλα τὰ θέατρα στὴν ἀρχὴ τοῦ πολέμου, καὶ δεύτερα πὼς ὁ θίασος ποὺ παίζει στὸ θέατρο «Ἀλίκης», εἶνε μάλλον νέος θίασος, δηλαδὴ χωρὶς παλὰ παράδοση στὴν ἐργασία του καὶ....πολλοὺς παράδες στὸ ταμεῖο του.

Ο ΠΟΛΕΜΙΚΟΣ ΑΝΤΙΛΑΛΟΣ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Ἀπογοήτεψη

Ν. ΒΕΡΕΜΗ

Οὔ τί πλήξη εἶν' αὐτή, βρὲ ἀδερφέ, Τὸν βαρέθηκα καὶ τὸν πόλεμο! Στὴν ἀρχὴ φάνηκε πὼς θὰ μᾶς κινοῦσε λιγάκι, θὰ μᾶς τάραζε κάπως τὰ νεῦρα. Ἐκεῖνες οἱ σειρῆνες μὲ τὰ οὐρλιαχτά τους ἔδειξαν πὼς τώχαν πάρει ζεστὰ τὸ πρᾶμα νὰ μᾶς ξυπνήσουν μιὰ στάλα. Δὲ βαρυέσαι! Ἀποκοιμήθηκαν κι' οἱ ἴδιες!

Ἀμ' τὰ πολεμικὴ νέα; Τί ναι πάλι αὐτό; Ἄρχισαν μὲ τέρατα καὶ σημεῖα, ἀπὸ τὸ χάος τῆς Μυθολογίας, μᾶς φοβέρισαν μὲ Κρεταύρους, Τρίτωνας, Λύκους τῆς Τοσκάνας, Λιοντάρια τῆς Ἀφρικῆς, καὶ στὸ τέλος μᾶς ἔστειλαν ἐδῶ κάτι ἀνθρωπάκια ἀζούρι στα, ζυπόλυτα, μὲ μποζάδες, ποὺ τουρτουρίζανε ἀπὸ τὸ κρῦο κι' ἀπ' τὴν πεῖνα! Ἀ στὸ καλό!

Ἀμ' οἱ ἐπιχειρήσεις; Οἱ κεραυνοβόλες εἰσβολές; Τ' ἀστραπιαῖα ἅλματα; Ἡ στάχτη καὶ μπούμπερη, ποὺ θὰ μᾶς ἔκαναν; Βγῆκαν τζίφος κι' αὐτά. Τώρα τὰ νέα ἔρχονται λιγοστὰ κι' ἀργὰ σὰν νὰ τὰ κουβαλάει ἡ χελώνα. Ὤχ! ἀδερφὲ, πόλεμος εἶν' αὐτός, ἢ πασατέμπο γιὰ νὰ περνάει ἡ ὥρα;

Ποῦνε τὰ βροντερὰ ἀνακοινωθέντα νὰ ξεσπάζουν σὰν κεραυνοὶ καλοκαιριάτικης μπόρας; Ποῦνε τὰ ζελαρυγιάσματα «Τὸ παράρτημα» νὰ ξεχύνονται στοὺς δρόμους σὰν σπαραγμοὶ ἀπὸ χαλασμένες σάλπιγγες πέντε καὶ δέκα φορὲς τὴν ἡμέρα; Ποῦνε ἡ μάζωξη τοῦ λαοῦ ἀπ' ὄζω ἀπὸ τὰ γραφεῖα τῶν ἐφημερίδων; Τώρα μαζεύονται ἀπ' ὄζω ἀπ' τὰ κλειστὰ χασάπικα. Φτοῦ σας! Νὰ σοῦ πετύχει πόλεμος! Πλήξη! Ἕνας στρατὸς ἀνταποκριτὲς τῶν ἐφημερίδων πήγανε κεῖ πάνω στὸ μέτωπο, μὲ κακένιες στολὲς ντυμένοι, μὲ ἀρβύλες ποδεμένοι, μὲ χάρτες, μὲ κυάλια, μὲ φωτογραφικὲς μηχανές, μὲ γόμες καραμέλες ὠπλισμένοι. Ποῦνε, ποῦνε τὰ κατορθώματά τους; Μᾶς πλεγραφήσανε πὼς κάνει κρῦο, κ' οἱ τσολιάδες μας κῶνονται ὧς τὴ μέση στὸ χιόνι. Ἔ, ὕστερα, ὕστερα; Ὕστερα στόπ! Τοὺς μασκαράδες!

Ἔ, κύριοι ἀνταποκριτές, γιὰ σοβαρευτῆτε μιὰ στάλα! Γιὰ πάρτε χειρόγραφα καὶ πέννα καὶ γράφτε καὶ κατι συνταραχτικό! Κοιμηθήκαμε δῶ πέρα. Εἴπαμε νὰ ἰδοῦμε πόλεμο καὶ μᾶς τόνε κάματε λαπά. Ἄρρωστοι εἴμαστε ἀπ' τὸν πόλεμο. Περισσότερο ὅμως ἀπ' ὅλους σήμερα ὑποφέρουν οἱ ἐλεύθεροι τραγουδισταί μας τοῦ Μελοδράματος. Κατ' τοῦνο [illegible]

Γιατὶ τόσα χρόνια ποὺ δουλεύουνε πάνω στὸ σανίδι τῶν «Ὀλυμπίων» ἢ τῶν διαφόρων θιάσων στὶς ἐπαρχίες, δὲν ξέρανε παρὰ ἔργα 99 % ἰταλικά. Καὶ μὲ τὴν ἔλλειψι ἱκανοῦ ἀνθρώπου νὰ τοὺς διευθύνη πῆραν τὰ τελευταῖα χρόνια τὸ μεγάλο κατήφορο μασσῶντας καὶ ξαναμασσῶντας τὰ ἴδια γνωστὰ ἰταλικὰ ἔργα ποὺ κουράσθηκε πιὰ καὶ τὸ ἑλληνικὸ κοινὸ νὰ τὰ παρακολουθεῖ.

Σὲ ποιὸν ὀφειλεται ἡ αἰ[illegible] τοῦ [illegible]ρασμοῦ τοῦ ἄλλοτε δοξασθέντος «Ἑλληνικοῦ Μελοδράματος» θὰ τὸ ἰδοῦμε ἄλλοτε, ἀφοῦ τελειώσει ὁ πόλεμος. Αὐτὸ ποὺ προέχει τώρα, εἶνε τί μπορεῖ νὰ γίνη σήμερα γιὰ νὰ παρέσουν οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ οἱ ἐναπομείναντες ὡς Ἑλληνικὸ Μελόδραμα καί, ποὺ πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς δώσανε ὅ,τι εἴχανε καὶ δὲν εἴχανε γιὰ τὴν ἀνάπτυξι τοῦ τραγουδιοῦ στὴν Ἑλλάδα, νὰ ζήσουνε.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΕΛΟΔΡΑΜΑ :

Ἕνας τίτλος ποὺ δὲν ἀνταποκρίνεται καθόλου στὴν ἀλήθεια, γιατὶ τόσα χρόνια τώρα ἡ ὁμὰς αὐτὴ τῶν καλλιτεχνῶν ποὺ διαβάζεται ἔτσι, δὲν ἔδωσε οὔτε ἕνα ἑλληνικὸ ἔργο τοὐλάχιστον τὰ δέκα τελευταῖα χρόνια.

Μόνον τὸ Ἐθνικὸ Ὠδεῖο ποὺ πάντοτε σὰ στοργικὴ μάννα, θέρμανε στὸν κόρφο του ὅλους τοὺς Ἕλληνες τραγουδιστὲς μεγάλους καὶ μικρούς, σκέφθηκε ὅτι ὑπάρχει Ἑλληνικὴ Μελοδραματικὴ μουσικὴ καὶ ἔδωσε ἀπ' τὸ 1934 μέχρι σήμερα δυὸ ἀπ' τὰ τόσα ὡραῖα ἑλληνικὰ ἔργα : τὴν «Μάρτυρα» τοῦ Σαμάρα καὶ τὸ «Δαχτυλίδι τῆς Μάννας» τοῦ Καλομοίρη.

Ἂν ὑπῆρχε κάποιος ποὺ θ' ἀνελάμβανε τὴ διεύθυνσι τοῦ ὁμίλου ποὺ λέ-

(Συνέχεια εἰς τὴν 2η σελίδα)

Τὸ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ ΦΥΛΛΟ τῶν «ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΩΝ» θὰ εἶνε χάρμα. Μὲ ὡραιότατες εἰκόνες, γελοιογραφίες, ἄρθρα, ποιήματα, διηγήματα, [illegible] λαντα κλπ.

Τὸ Ἑλληνικὸ μελόδραμα καὶ ὁ πόλεμος

Τοῦ κ. Μ. Κορώνη
τενόρου τοῦ Β. Θεάτρου

Ὅλα τὰ ἐπαγγέλματα, ὅλες οἱ τάξεις τῶν βιοπαλαιστῶν χτυπηθήκανε ἀπ' τὸν πόλεμο. Περισσότερο ὅμως ἀπ' ὅλους σήμερα ὑποφέρουν οἱ ἐλεύθεροι τραγουδισταί μας τοῦ Μελοδράματος.

ποὺ μᾶς σερβίρετε μολόχες βραστές ; Ὄχι, κύριοι, εἴμαστε ἀνθρωποι μὲ νεῦρα. Εἴμαστε ζωντανοὶ ἥρωες κ' ἐμεῖς.

Ἀπόγονοι τῶν Μαραθωνομάχων. Ἐτότες ἐξαπολύθηκε ὁ Μαραθωνοδρόμος κ ἤρθε κ' ἔσκασε στὴν μέση τῆς Ἀθήνας φωνάζοντας: «Νενικήκαμεν!» Ἀπὸ σᾶς δὲν ἔσκασε κανένας ἀκόμη. Τ ποτα δὲν ἔσκασε ἀκόμη ἀδερφέ! Πόλεμος σοῦ λέει! Δὲ λές «νανούρισμα» νᾶσαι μέσα, Χριστιανέ μου!

Ἀμ' οἱ Ἐγγλέζοι; Νὰ τοὺς φτύσω νὰ μὴ βασκαθοῦνε! Μᾶς ἦρθανε κι' αὐτοί! Μαζεύτηκαν οἱ μάγκες τὴν πρώτη μέρα καὶ χάζεψαν γύρω τους. Τί κάνανε! Περπατούσανε συνδύο καὶ συντρεῖς σὰν γυμνασιόπαιδα. Τοὺς γρουσούζηδες. Λοιπόν, νὰ μὴ μὲ λένε ἂν αὐτοὶ δὲ μᾶς ἐκουβάλησαν ἐδῶ τὴν Ψυχραιμία. Ψυχραιμία! Σαχλαμάρα δηλαδή! Ἀ στὸ καλό σου! Θὰ τὰ παρατήσω ὅλα καὶ θὰ πάω στὸ θάλπρο νὰ ψαρεύω σπάρους μὲ τὸ πεταχτάρι. Δὲν εἶνε ζωὴ αὐτή!

Εἴχαμε καὶ τὸ δόλιο Μουσολίνι νὰ μᾶς πετάει καμμιὰ μποῦρδα νὰ γελᾶμε, μουγγάθηκε κι' αὐτός. Ἄλλοτε μᾶς ἔκανε τὸν σελληνιασμένο, ἔκανε κάτι δικά του, κάτι τριξίματα δοντιῶν, κάτι γουρλώματα ματιῶν, κάτι μουγκρίσματα, τὰ παράτησε κι' αὐτὸς ὅλα κι' ἄρχισε τὰ κλάματα! Νὰ μοῦ χαθῆτε, κορόϊδα! Βαρέθηκα τὴ ζωή μου! Καλόγερος θὰ πάω, μὰ τὴν ἀλήθεια νὰ ψέλνω ὁλοένα «ἐκοιμήθη ἡ ψυχή μου καὶ ὕπνωσε». Ὤχ, ἀδερφέ!

Ν. ΒΕΡΕΜΗΣ

Ἡ σημασία τῆς νίκης τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ ἐνάντια στὸν ἰταλικὸ φασισμὸ

Τοῦ Στάθη Κοφτεροῦ

Οἱ λαοὶ ποὺ κλείνουν στὴν ψυχή τους ἄφθαρτες κι' ἀκατάλυτες τὶς μεγάλες κοσμογονικὲς ἔννοιες τῆς λευτεριᾶς, τῆς τιμῆς καὶ τῆς δικαιοσύνης δὲν πέφτουν ποτέ, μήτε κἀν λυγοῦν καὶ στὰ πιὸ ὕπουλα, τὰ πιὸ ἀπροσδόκητα, τὰ πιὸ τρομερὰ πλήγματα. Παράδειγμα σημερινὸ καὶ παντοτεινὸ ὁ Ἑλληνικὸς Λαός.

Ὁ Φασισμὸς εἶπε: Θὰ καταχτήσω τὴν Ἑλλάδα' ἔχω μηχανὲς ὀλέθρου, μαύρη κακία, φριχτὴ ἀσυνειδησία, ἔχω ἄπειρο πλῆθος πολεμιστῶν σὲ στεριά, νερὸ κι' ἀέρα καὶ θὰ σκοτώσω καὶ τὴν Ἑλλάδα.

Ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς ἀποκρίθηκε: Ξαίρω τί εἶναι ὁ Φασισμὸς κι' ὅλα τὰ καταχθόνια μέσα καὶ σχέδιά του καὶ θὰ τὸν σμπαραλιάσω.

Κι' αὐτὸ ἔγινε, ποὺ εἶπε ὁ Ἑλληνικὸς Λαός. Καὶ γι' αὐτὸ τὴν ὥρα τούτη, ψηλὰ στὰ βουνὰ καὶ παντοῦ ὁ Φασισμὸς βρίσκεται μπροστὰ στὸν Ἑλληνικὸ Λαό, τὸ θέαμα καὶ τὸ ἄκουσμα εἶναι τοῦτο: συντρίβεται ὁ Φασισμὸς καὶ θριαμβεύει ἡ λευτεριά...

Ποῦ εἶναι οἱ μηχανὲς τοῦ ὀλέθρου; Ποῦ ἡ μαύρη κακία; Ποῦ ἡ φριχτὴ ἀσυνειδησία; Ποῦ τὸ ἄπειρο πλῆθος; Ποῦ τὰ καταχθόνια μέσα καὶ σχέδια τοῦ Φασισμοῦ; Ὅλα ρέψαν στὴ στεριά· ὅλα τάπνιξε τὸ νερό· ὅλα ἐξανεμίστηκαν στὸ κενό. Κι' ὁ Φασισμός, ἀναντρος, οἰχτρὸς καὶ ντροπιασμένος, ἔγινε καπνὸς κι' ἄνεμος καὶ χάθηκε μέσα στὴ μαύρη νύχτα τῆς ἥττας καὶ τοῦ ὁριστικοῦ ὀλέθρου. Ἐνῶ ὁ Ἑλληνικὸς Λαός, θριαμβευτὴς καὶ κύριος τῆς νίκης, σαλπίζει μὲ σάλπιγγα χαλκὴ στὰ χείλη, μὲ στήθη ἀτράνταχτα, τὸ ξαναγύρισμα τῆς λευτεριᾶς στὴν παιδεμένη γῆ...

Γιατί; Πῶς;

Ἡ λευτεριὰ δὲν πέφτει ποτέ, ὅταν ὑπάρχουν στήθη γερά, βραχίονες ἀτσαλένιοι γιὰ νὰ τὴν κρατήσουν γερὰ στὸ φῶς τῆς ζωῆς...

Ὁ Φασισμὸς νικιέται πάντα, ὅταν ἀστράψει μπρός του ἡ λόγχη τῆς ψυχῆς, ἡ ἀστραπὴ τῆς κοινῆς θέλησης, ὁ κεραυνὸς τοῦ γενικοῦ ξεσηκωμοῦ...

Νὰ γιατί, νὰ πῶς νίκησε ἡ λευτεριὰ καὶ τσακίστηκε ὁ Φασισμός.

Τί λαμπρὸ παράδειγμα ὁ ἀγώνας τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ γιὰ ὅλους τοὺς δούλους, γιὰ ὅλους τοὺς μελλοθάνατους, γιὰ ὅλα τὰ θύματα τοῦ Φασισμοῦ!

Κι' ὅταν αὔριο ἡ μοίρα τοῦ κόσμου θὰ πατᾷ στὸ λαιμὸ τὸ τέρας, ὅποιος νοιώθει τὶς ἱστορικὲς δυνάμεις ποὺ ἐφορεύουν τὸ δημόσιο βίο τῶν λαῶν, θὰ συνεχίσει τὸ δρόμο τῆς λευτεριᾶς πάνω στὴ φωτεινὴ τροχιά, ποὺ χάραξε ὁ ἀγώνας τοῦτος τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ γιὰ τὸ γενικὸ ἀναστήλωμα τῆς ἀνθρωπότητας, γιὰ τὸν καθαρμὸ καὶ τὴ λύτρωση τοῦ ἀνθρώπινου γένους ἀπὸ τὸ ἄγος τοῦ Φασισμοῦ...

Μὲ τὸν ἀγῶνα τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ πέφτει ὁ πρῶτος ὁ πρωταρχιφασίστας Μουσολίνι. Μὲ τὸν ἀγῶνα τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ θ' ἀκολουθήσει ἡ γενικὴ πτώση τοῦ Φασισμοῦ. Μὲ τὸν ἀγῶνα τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ θὰ ξαναγυρίσει ἡ λευτεριὰ στὸν κόσμο.

Τί τιμὴ καὶ τί δόξα γιὰ τὸν Ἑλληνικὸ Λαό! Ἡ ἱστορία τῶν μεγάλων ἀγώνων καὶ τῶν τίμιων θριάμβων γιὰ τὴ λευτεριά, τὴν τιμὴ καὶ τὴ δικαιοσύνη, θ' ἀρχίζει μὲ τὸν ἀγῶνα τοῦτον τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ καὶ θὰ τελειώνει μὲ τὴ φλόγα του καὶ τ' ὄνομά του, ποὺ θὰ στηθοῦν μέσα στὴ γενικὴ καθαρτήρια θύελλα σημάδια εὐψυχίας, πίστης καὶ νίκης, ποὺ αὐτὰ φέραν στὸ ξαστέρωμα ὕστερα ἀπ' τὸ ζόφο τοῦ Φασισμοῦ...

Κι' αὐτὴ εἶναι ἡ μεγάλη, ἡ κοσμοϊστορικὴ σημασία τῆς συμμετοχῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ στὸν ἀγῶνα γιὰ τὴν παγκόσμια λευτεριά. Αὐτὴ εἶναι ἡ μεγάλη, ἡ κοσμοϊστορικὴ σημασία τῆς νίκης τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ ἐνάντια στὸν ἰταλικὸ Φασισμό...

ΣΤΑΘΗΣ ΚΟΦΤΕΡΟΣ

Ἀπολογία τοῦ Γκράτσι

Γράμμα τοῦ πρώην πρεσβευτοῦ τῆς Ἰταλίας σ' ἕνα φίλο του στὴν Ἀθήνα.

«ΚΑΠΟΥ ΣΤΟ ΦΡΕΣΚΟ...

Μίο κάρο,

Σοῦ γράφω μὲ τὸ σπερματσέτο ἡ ὥρα τρεῖς μετὰ τὰ μεσάνυκτα...Ἀναθεματισμένη ὥρα τοῦ τελεσιγράφου μου! Ὁ νοῦς μου τρέχει στὶς ἀλησμόνητες μέρες τῆς εὐτυχίας. Ἔχω μέσα μου ὁλάκερο τὸ χρυσό σας ἥλιο, τὰ μενεξεδένια σας βουνά, τὴ γαλανή σας θάλασσα. Τί ὄμορφα ποὺ εἶνε τώρα τὸ χειμώνα! Ἔπαιρνα τὸ πρωῒ τὴν κοῦρσα μου, μετὰ τὸ μπάνιο, κι' ἔτρεχα ἀπάνω στὴν ἄσφαλτο τῶν δημοσίων δρόμων. Σὲ λίγο μὲ ἄρπαζε τὸ μπάρσαμο τῶν πεύκων κι' ὅλο τὸ στομάχι μου ἔλυωνε, γινότανε αἷμα στὰ μάγουλά μου καὶ πάχος! «Καθῆκον τοῦ πολίτου εἶνε νὰ παχαίνει» λέγει ὁ Σαίξπηρ στὸν «Ἰούλιο Καίσαρα». Ἀλλὰ τὸ φασιστικὸ κόμμα τῆς Ἰταλίας δὲν ἤθελε ν' ἀφήσει αὐτὸ τὸ βάρος στοὺς πολίτες καὶ τὸ ἀναλάβαινε οἱ ἡγέτες.

Θυμᾶμαι, ποὺ ὅταν δρασκελοῦσε ἡ κούρσα μου καμμιὰ ράχη κι' ἀντίκρυζα ἀπὸ ψηλὰ ὅλα τὰ στοιχεῖα γύρω μου, μ' ἔπιανε ἀσυγκράτητος πανθεϊσμὸς καὶ φώ

Στὰ Παρασκήνια

Στὸ Βασιλικὸ Θέατρο, συνεχίζονται οἱ δοκιμὲς τῆς ὅπερας τοῦ Σουπὲ «Βοκάκιος», ποὺ ἡ πρώτη της θὰ δοθεῖ τὴν μεθεπόμενη ἑβδομάδα ἀπὸ τὴν Λυρικὴ Σκηνή. Στὸ μεταξὺ ἑτοιμάστηκαν οἱ «Γάμοι τοῦ Φίγκαρο» ποὺ θὰ διαδεχτοῦν τὴν «Νυχτερίδα».

Ἀπὸ αὔριο τὸ ἀπόγευμα ἡ Κρατικὴ Σκηνὴ θ' ἀρχίσῃ τὸ τακτικὸ πρόγραμμα τῶν παραστάσεών της, δίνοντας κάθε Τρίτη, Πέμπτη, Σάββατο καὶ Κυριακή, ἀπὸ δυὸ παραστάσεις. Ἡ πρώτη θ' ἀρχίζῃ στὶς 3 καὶ ἡ ἄλλη στὶς 6 ἀκριβῶς.

Ὁ ἡμικρατικὸς θίασος τῆς κ. Κοτοπούλη, ἐξακολουθεῖ νὰ ἐργάζεται πολὺ καλά. Μὲ κάθε πιθανότητα, τὸ ἔργο ποὺ θὰ διαδεχτεῖ τὰ «Παναθήναια τοῦ 40» θἆναι κι' αὐτὸ ἐπιθεώρηση.

Ἡ κ. Κατερίνα Ἀνδρεάδη σημειώνει πολλὴν ἐπιτυχία μὲ τὸ ἔργο «Μετὰ τὴ Νίκη» ποὺ παίζει ἀπὸ τὴν περασμένη ἑβδομάδα στὸ καινούργιο θέατρο «Κεντρικό».

Ὁ Ἀργυρόπουλος ὡς...Ζαχαρίας ὁ Πατριώτης, μαζὶ μὲ ὁλόκληρο τὸ ἐπιθεωρησιακό του συγκρότημα, μαζεύει κάθε βράδυ, πολὺ κόσμο, ποὺ περνᾶ δυὸ εὐχάριστες ὧρες. Ὅλα τὰ νούμερα, ἀρέσουν καὶ χειροκροτοῦνται πολύ.

«Τὸ Τσαροῦχι» ἡ νέα πολεμικὴ ἐπιθεώρηση τῶν κ. κ. Παπαδούκα—Σπυρόπουλου — Ριτσιάρδη, ποὺ ἀνέβασε τὴ περασμένη Παρασκευὴ ὁ θίασος τῆς «Ἀλάμπρας», σημείωσε μεγάλη ἐπιτυχία. Ὅλες οἱ ἐμφανίσεις τῶν κ.κ. Μηλιάδη, Κυριακοῦ, Πρινέα, καὶ τῶν κυριῶν Ριτσιάρδη—Ντόρ — Δημητρίου κλπ. ἄρεσαν σ' ὅλους ὑπερβολικά.

Μικρὸ ἀπόσπασμα ἀπὸ τὴν πάρα πάνω ἐπιθεώρηση, δόθηκε προχτὲς κι' ἀπὸ τὸν Ραδιοσταθμὸ Ἀθηνῶν.

Μὲ πολὺ καλὲς εἰσπράξεις, συνεχίζεται στὸ θέατρο «Ἀλίκης» ἡ ἐπιθεώρηση «Μπράβο Κολονέλο !...» Τὴν περασμένη Κυριακὴ, ὅλες οἱ θέσεις τοῦ θεάτρου, εἶχαν πουληθεῖ ἀπὸ νωρίς, ποὺ στὸ τέλος ἀναγκάστηκε νὰ ἐπέμβει ἡ ἀστυνομία γιὰ νὰ σταματήσει ἡ μεγάλη ζήτηση τῶν εἰσιτηρίων.

Τὸ «Μολὼν λαβὲ» στὸ θέατρο «Βρεττάνια» ποὺ παίζει ὁ θίασος τοῦ Σωματείου τῶν Ἠθοποιῶν, ἐργάζεται πολὺ καλά. Ὕστερα ἀπ' αὐτὸ θ' ἀνεβεῖ μιὰ νέα ἐπιθεώρηση τῶν κ.κ. Μαγκανάρη—Μπέζου.

Καὶ ὁ θίασος τῶν 60 πρωταγωνιστῶν στὰ «Ὀλύμπια» κι' αὐτὸς ἐργάζεται καλά.

Ἡ διεύθυνση Ψυχαγωγίας τῆς Π. Υ. Α. Μ. τῆς Ε.Ο.Ν. μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὴν κ. Φωκᾶ —στὴν ὁποία συμμετέχει καὶ ἡ γνωστὴ ζωγράφος κ. Γιωργαντῆ — ἄρχισε καὶ δίνει στὰ διάφορα νοσοκομεῖα ποὺ νοσηλεύονται οἱ τραυματίες μας, ψυχαγωγικὲς παραστάσεις, μὲ τὴν εὐγενῆ σύμπραξη διαφόρων θιάσων καὶ καλλιτεχνῶν.

Προχτὲς ἔδωσε μιὰ παράσταση στὸ Ἕβδομο Στρατ. Νοσοκομεῖο, μὲ ἀποσπάσματα ἀπὸ τὴν ἐπιθεώρηση «Μπράβο Κολονέλο» καὶ «Τσαροῦχι» ποὺ σημείωσε μεγάλη ἐπιτυχία. Οἱ διάφοροι καλλιτέχνες καὶ καλλιτέχνιδες τοῦ θεάτρου μας, ποὺ τόσο εὐγενικὰ προσφέρθηκαν χειροκροτήθηκαν πολύ, ἀπὸ τοὺς τραυματισμένους ἥρωές μας.

Ἡ Διοίκησις Ἀνωτ. Σχολῶν, ἑτοιμάζει τὶς δυὸ γνωστὲς κωμῳδίες τοῦ κ. Λάσκαρη «Ὑπὸ ἐχεμύθειαν» καὶ ἡ «Ἀπώλεια τῆς Ἀθηνᾶς» μὲ σκηνοθεσία τοῦ κ. Τάκου Μουστάκη, ποὺ θὰ δώσει τὶς μέρες αὐτὲς, στὰ διάφορα νοσοκομεῖα γιὰ τοὺς νοσηλευομένους τραυματίες.

Ψιθυρίζεται ὅτι ὁ Ἀττὶκ πρόκειται νὰ ξαναφτειάξει σύντομα τὴ Μάντρα του. Ἡ ἀργοπορία του αὐτὴ, ὀφείλεται στὸ ὅτι—ὅπως εἶπε κάποιος — ψάχνει νὰ βρεῖ...καταφύγιο γιὰ νὰ τὴν προστατέψει ἀπὸ τοὺς ἐναέριους κινδύνους.

Ἑπτὰ ἡμέρες Ἑπτὰ νύχτες

Ἡ κριτική τοῦ θεάτρου

Βασίλη Ρώτα

Θέατρο «Κεντρικό». Θίασος Κατερίνας Ἀνδρεάδη—"Οστιν Στρὸγκ «Μετὰ τὴ Νίκη»

Τῆς Κυρίας Κατερίνας Ἀνδρεάδη τῆς χρωστᾶμε ἀπὸ καιρὸ ἕναν μεγάλον ἔπαινο. Δὲ μᾶς εἶχε δοθεῖ ἡ εὐκαιρία νὰ ξεπληρώσουμε τὸ χρέος μας. Μὲ χαρά μας τὸ κάνουμε τώρα. Τάλαντο γερό, ὁμορφιά, ἐξυπνάδα, ἀγάπη στὸ ἐπάγγελμα, νὰ χαρίσματα μιὰ φορά, ποὺ ὅλα μαζὶ σπάνια τὰ βρίσκεις συνταιριαγμένα σ' ἕνα πρόσωπο. Ὅλα αὐτὰ τὰ ἐφόδια τάχει ἡ κυρία Ἀνδρεάδη, δυναμωμένα μ' ἐπιμονήν, ἐργατικότητα, αὐτοθυσία. Ἐμόχτησε καὶ μοχθεῖ ὅσο λίγοι στὴ δουλειὰ της κ' εἶνε συγκινητικὸ γιὰ ἕνα τόσο ὄμορφο καὶ χαριτωμένο πλάσμα νὰ βασανίζεται μὲ τὶς χονδροδουλειές, τὰ καθέκαστα, ποὺ εἶνε τόσο βάναυσα καὶ σκληρά.

Μία σκηνὴ ἀπὸ τὸ ἔργο ποὺ παίζει ὁ θίασος Ἀνδρεάδη στὸ «Κεντρικὸ»

Μποροῦσε νὰχει τὴν πρώτη θέση ἀνάμεσα στοὺς πρωταγωνιστὲς τοῦ κρατικοῦ μας θεάτρου. Προτίμησε τὸν ἐλεύθερον ἀγῶνα. Ἔκαμε ἀφάνταστες θυσίες. Ἡ νίκη της χαμογέλασε καὶ τῆς ἔταξε τὸ στεφάνι. Μπορεῖ νὰ τὸ κερδίσει κι' αὐτὸ γιατὶ ὁ ἀγῶνας της εἶνε καλός. Δὲν ἐπρόδοσε τὴν τέχνη.

Ὡστόσο ἡ κυρία Ἀνδρεάδη, σὰν θνητὸ πλάσμα κι' αὐτή, ἔχει καὶ τὶς ἀδυναμίες της. Ἡ λατρεία της στὸ θέατρο εἶνε λίγο καὶ λατρεία τοῦ ἑαυτοῦ της, ἀφοῦ στὸν — ὡραῖον ἄλλως τε — ἑαυτόν της ἔχει δώσει τὴν πρώτη θέση μέσα στὸ ναὸ τῆς λατρείας της. Κ' εἶνε αὐτὸ φυσικὸ κι' ὡς ἐδῶ δὲν ὑπάρχει κατάκριση. Ὅμως, ποιός ποτὲ δίχως τιμωρία ἐλάτρεψε τὸν ἑαυτό του; Ἡ κυρία Ἀνδρεάδη δὲ μπορεῖ νὰ ξεφύγει ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἀνθρώπινη μοῖρα. Θέλησε τὸν ἐλεύθερο ἀγῶνα; Ζήτω της! Ὅμως ὁ ἀγῶνας της δὲ στέκεται πάντα στὸ ἀνώτατο ἐπίπεδο τῆς τέχνης κι' αὐτὸ ὄχι γιατὶ δὲν τὸ θέλει, παρὰ γιατὶ δὲν τὸ ξέρει. Γιατὶ εἶνε ὑποχρεωμένη μόνη της νὰ τὰ θγάλει πέρα καὶ — φορτωμένη ὅπως εἶνε μὲ ὅλη τὴν τεράστια ἐργασία — νὰ παρακολουθεῖ καὶ διαλέγει τὸ δραματολόγιο. Καὶ γι' αὐτὴ τὴν λεπτότητη ἐργασία ποιὰ εἶνε τὰ μέτρα της; Πάλι ὁ ἑαυτός της.

Δὲν ὑποστηρίζω πὼς θὰ κανε καλά, ἂν ἔπαιζε κ' ἔργα ὅπου νὰ μὴν ἔχει ἡ ἴδια τὸν πρῶτο ρόλο, καθόλου. Εἶνε χρέος της μάλιστα τέτοια ἔργα νὰ διαλέγει, ὅπου αὐτὴ νὰ πρωταγωνιστεῖ κι' ὁ ρόλος της νὰ τῆς ταιριάζει. Λέω μόνο πῶς αὐτὸ δὲν πρέπει ποτὲ νὰ γίνεται εἰς βάρος τῆς τέχνης. Πρῶτα πρέπει τὸ ἔργο νὰ εἶνε ἄξιο. Κ' εἶχε τὴν τύχη ἡ κυρία Ἀδρεάδη νὰ παίζει καὶ τέτοια ἔργα καὶ νὰ χει μεγάλες ἐπιτυχίες, ὅπως λ. χ. τὴν ὡραιότατη κωμῳδία τοῦ Μπάρι ποὺ μᾶς ἔδωσε τὸ καλοκαίρι, καὶ ἄλλα. Λέω εἶχε τὴν τύχη, ἐπειδὴ ἔτσι παρουσιάζεται, σὰν τυχερό. Τὸ δραματολόγιό της φανερώνει ἀμφιβολία στὰ μέτρα της, γι' αὐτὸ καὶ ψάχνει περισσότερο μέσα στὸ μεγάλο σωρὸ τῆς ξένης δραματικῆς παραγωγῆς καὶ ἀγνοεῖ τὴν ντόπια, ποὺ δὲν εἶνε κὰν σωρός, παρα φρύγανα. Ἐδῶ νομίζω πὼς κάνει λάθος.

Τὸ λάθος της εἶνε πὼς νέος ἄνθρωπος αὐτή, μὲ σφρίγος καὶ ὁρμὴ καὶ ἰδανικά, ὅταν θέλησε ν' ἀγκαλιάσει τὴν ντόπια παραγωγή, πῆγε κ' ἔπεσε σὲ ἀξίες καθιερωμένες, ἀλλὰ γέρικες. Φυσικὸ ἦτανε αὐτοὶ οἱ ἡλικιωμένοι ἁμαρτωλοὶ νὰ προδώσουνε τὰ σφριγηλά της νειάτα. Ἀπογοητεμένη γύρισε τὰ μάτια της στὰ ξένα. Κρῖμα. Εἶνε τόσο ὄμορφη καὶ χαριτωμένη κ' ἔξυπνη καὶ πολεμική!

Λοιπὸν ἂς ἔρθουμε στὸ νέο ἔργο ποὺ ἀνέβασε ἀπὸ τὴ σκηνὴ τοῦ ξανακαινουργωμένου «Κεντρικοῦ» θεάτρου. Ὅλα ὡραῖα, φρέσκα, πρόσχαρα, βολικά. Τὸ «Κεντρικὸ» θέατρο πῆρε ὕψη μοντέρνα καὶ εὐχάριστη. Ἡ σκηνοθεσία τοῦ ἔργου ἀπὸ τὸν κ. Σαραντίδη, πολὺ πετυχεμένη σ' ὅλα της τὰ καθέκαστα. Οἱ κ. κ. ἠθοποιοὶ ὅλοι παίζανε μὲ κέφι καὶ νόημα μάλιστα ἡ ἴδια ἡ κυρία Ἀνδρεάδη κι' ὁ κ. Καρούσος. Γενικὰ ἕνα ὡραιότατα σερβιρισμένο καλλιτεχνικὸ φαγητό. Ἀμ' ἡ οὐσία του; Τὸ ἔργο; Χμ.... Αὐτὸ εἶνε λίγο περίεργο.

Ἕνα ἔργο μὲ πολεμικὴν ὑπόθεση, διαλεγένο φυσικὰ γιὰ τὴν περίσταση τούτη ποὺ ὁ παλμὸς τοῦ πολέμου, χτυπάει σ' ὅλες μιὰ τὶς καρδιὰ στὸν τόπο μας. Κι' ὡς ἐδῶ μόνον ἔπαινος πάλι, ἀνάκει ἀπὸ τὴν κυρία Ἀνδρεάδη ποὺ δὲν κατοφέχτηκε νὰ λερώσει τὴ σκηνή της μὲ ἐπιθεωρησιακὲς σαχλαμάρες γιὰ νὰ προφτάσει νὰ γεμίσει τὸ ταμεῖο της — πρᾶγμα ποὺ τόκαμαν ἄλλοι πολὺ πρόχειρα μάλιστα καὶ πολὺ ἄτσαλα. Ὡστόσο τὸ ἔργο ποὺ διάλεξε μ' ὅλη τὴν πολεμική του ὑπόθεση, μ' ὅλη τὴν τεχνικὴ κ' ἔξυπνη κατασκευή του, ἔχει καὶ κάτι σὰν μοῦχλα μέσα του. Εἶνε σὰν καμουφλαρισμένο ἀντιπροσωπευτικὸ πιάτο. Κι' ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς εἶν' ἔξυπνος καὶ λατρεύει τὴν πρόοδο.

Ἀχ ἀγαπητὴ κυρία Ἀνδρεάδη μου. Ἔχει αὐτὸς ὁ τόπος δύναμη καὶ ὁρμὴ γι' ὅλα. Ἔχει δυνατοὺς κι' ἄξιους ποιητές. Ἔχει ἔργα ἑτοιμα κιόλας ποιὰ θὰ σάλπιζαν συναγερμὸ στὸ λαὸ τῆς Ἀθήνας νὰ σοῦ σπάσει τὶ ταμεῖα γιὰ εἰσιτήρια. Γύρνα δές τους καὶ τότε τὰ λέμε.

Β. ΡΩΤΑΣ

Δήλωσις

τῶν «Παρασκηνίων»

Ὅλα τ' ἄρθρα ποὺ δημοσιεύονται στὰ «Παρασκήνια» ἔχουν τὴν ὑπογραφή τοῦ ἀρθρογράφου του τὸ καθένα μάλιστα οἱ κριτικές. Χωρίς ὑπογραφὴ δημοσιεύονται μόνον τὸ «Ζητήματα τῆς ἑβδομάδας» τὸ «Στὰ Παρασκήνια» καὶ «Τ' ἀστεῖα καὶ σοβαρά», στὴν τέταρτη σελίδα, καμμιὰ φορὰ καὶ τὸ κύριο ἄρθρο, καὶ αὐτὰ εἶναι σὰν νάχουν τὴν ὑπογραφὴ τοῦ διευθυντῆ καὶ ὑπεύθυνου κ. Βασίλη Ρώτα.

Στὴ δεύτερη σελίδα ἀρθρίδια καὶ κομμάτια χωρὶς ὑπογραφὴ εἶναι ρεκλάμες δηλαδὴ κομμάτια ποὺ μπαίνουν στὸ φύλλο γιὰ νὰχει ἀπ' αὐτὰ τὸ φύλλο κάποιαν ἀπολαβὴ ποὺ μ' αὐτὴν ἀντιμετωπίζει τὰ ἔξοδά του.

Ὡστόσο ὑποσχόμαστε πῶς στὸ μέλλον δὲ θὰ ξοδεύουμε χῶρο πολύτιμο γιὰ τέτοιου εἴδους ρεκλάμες, ποὺ μποροῦν μάλιστα νὰ παρεξηγηθοῦν, πῶς τάχα ἐκφράζουν γνῶμες τοῦ φύλλου.

ΠΑΙΔΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

Ὁ πόλεμος καὶ τὰ παιχνίδια τῶν παιδιῶν

Ὅλα τὰ παιδιὰ ξεκούραστα ἀπὸ τὸ καθησιὸ τῶν τριῶν μηνῶν τοῦ καλοκαιριοῦ ἤρθανε πάλι τὸ χειμῶνα καὶ μπήκανε στὰ μαθήματα. Δὲν ἄργησαν νὰ τὰ σφίξουν οἱ στενοχώριες. Μά, ὅπως λέει κι' ἡ παροιμία : «Στὸν οὐρανὸ τὸ γυρεύανε καὶ στὴ γῆ τὸ βρήκανε», νάσου ὁ πόλεμος ! Οὔτε σχολεῖο τώρα, οὔτε στενοχώριες, οὔτε τίποτα. Ἄλλωστε τί ; Ὅλο κακὰ πράγματα θὰ κάνει ὁ Μουσσολίνι, ἔκανε κι' ἕνα καλὸ ὁ ἄνθρωπος.

Ἡ μόνη στενοχώρια τώρα στὰ παιδιὰ θὰ εἶνε οἱ σειρῆνες καὶ τὸ ὅτι τώρα τὸ χειμώνα τὶς περισσότερες μέρες βρέχει καὶ κάνει κρύο, καὶ δὲν μποροῦμε νὰ βγοῦμε ἔξω νὰ παίξωμε.

Μιὰ μέρα μοῦ λέει ἕνας φίλος μου: Ξέρεις τί σκέφτηκα νὰ κάνω τὴν ὥρα ποὺ γίνεται ἀεροπορικὴ ἐπίθεσι, γιὰ νὰ μὴ μᾶς λένε οἱ μεγαλύτεροι ὅτι ὅλο τεμπελιάζουμε ; —Τί ; —Νά, νὰ ἀνοίξω ὅλες τὶς πόρτες τοῦ σπιτιοῦ μου νὰ βάλω τὸ ποδήλατό μου μέσα, καὶ νὰ κάνω βόλτες ἀπὸ τὴ μιὰ κάμαρα στὴν ἄλλη. Οὔτε βόλους μπορεῖς νὰ παίξεις γιατὶ κυλᾶνε κάτω ἀπὸ τὰ ντιβάνια καὶ δὲν μπορεῖς νὰ τοὺς πιάσεις, οὔτε καὶ πίγγ—πόγγ, γιατὶ θὰ σπάσεις τοὺς καθρέφτες...

Ὅμως τὶ καθησιὸ καὶ παιχνίδι. Πηγαίνουμε στὴν Ε.Ο.Ν. καὶ μαθαίνουμε τραγούδια γιὰ νὰ τὰ εἰποῦμε στοὺς πληγωμένους στὰ νοσοκομεῖα. Καὶ μιὰ φορὰ τὸ μῆνα γυρνᾶμε ἀπὸ γειτονιὰ σὲ γειτονιὰ, καὶ μαζεύουμε ροῦχα, βιβλία, παπούτσια καὶ ὅ,τι ἄλλο μᾶς δώσουν καὶ τὰ στέλνουμε στοὺς στρατιῶτες μας ποὺ πολεμᾶνε στὸ μέτωπο, γιὰ νὰ νικήσουνε.

Τώρα βρήκανε τὸν τρόπο νὰ μᾶς κάνουνε μαθήματα τὸ πρωῒ μὲ τὸ ραδιόφωνο. Ἄλλος πάλι μπελᾶς κι' αὐτός!

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Πολεμικὰ γράμματα

Τὰ γράμματα ποὺ δημοσιεύουμε μὲ τὸ χαρακτηρισμὸ πολεμικὰ δὲν εἶναι «φιλολογία» παρὰ ἀληθινὰ γράμματα ποὺ στέλνονται ἀπὸ πολεμιστὲς μας στοὺς οἰκούς τους ἐδῶ καὶ τὸ ἀντίθετο. Ἀπὸ τὰ γράμματα αὐτὰ φαίνεται ὁ ἐνθουσιασμὸς γιὰ τὸν ἀγῶνα καὶ τὸ πολεμικὸ καὶ ἀγαναχτισμένο πνεῦμα τοῦ λαοῦ μας. Σ' ἕνα ἀπ' τὰ σημερινά, στὸ γράμα τῆς Γιαννούλας στὸν ἄντρα της, τὸ πνεῦμα αὐτὸ καθρεφτίζεται ζωντανώτατα καὶ ἀληθινώτατα. Γι' αὐτὸ καὶ τὸ δημοσιεύουμε ὅπως ἐγράφτηκε, χωρὶς νὰ παραλείψωμε ἀπὸ σεμνοτυφία οὔτε ἕνα-δυὸ λόγια του κάπως... ἀγροῖκα.

Γράμμα τοῦ Τρύφωνα Νέζερ τοῦ γυιοῦ τοῦ διαλεχτοῦ μας ἠθοποιοῦ κ. Χριστόφορου Νέζερ στὴ μάννα του.

Μαννούλα μου γλυκειά,

Σοῦ γράφω μόλις καταστάλαξα γιὰ λίγες ὧρες. Εἶμαι καλά. Ἡ μόνη μου ἀνησυχία εἴσαστε σεῖς. Νὰ προσέχετε πολὺ—πολύ. Τὸν πατέρα μου καὶ τὰ μάτια σου καὶ κεῖνος ἐσένα. Δὲν ξέρω ἂν ἔρχονται γρήγορα οἱ εἰδήσεις τῆς θριαμβευτικῆς προχωρήσεως τῶν στρατευμάτων μας μὰ εἶνε κάτι ἀφάνταστο ἡ μέθη ποὺ κυριαρχεῖ σ' ὅλους ἐδῶ πάνω. Μιὰ χθεσινοβραδυνὴ νίκη ἔδωσε φτερὰ σ' ὅλους ἐδῶ καὶ γίνεται ἕνα πραγματικὸ πανδαιμόνιο φρενίτιδος κι' ἐνθουσιασμοῦ.

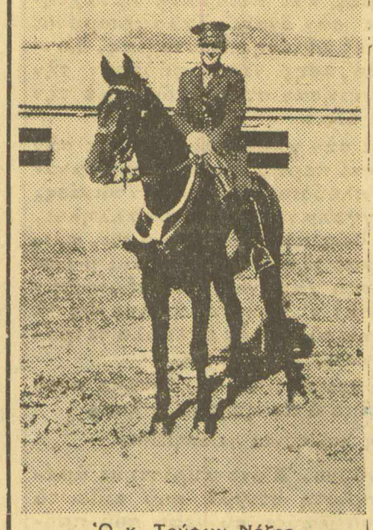

Ὁ κ. Τρύφων Νέζερ

Γράψε μου λεπτομέρειες τοῦ σπιτιοῦ μας καὶ διάφορα ποὺ νὰ μὲ φέρνουνε λίγο κοντά σας ν' ἀνασαίνω μὲ σᾶς μαζὶ λίγο σπιτικό. Μὴ γράφετε τίποτα ἄλλο σχετικὸ μὲ στρατιωτικὰ ἢ τόπους κλπ. Γράφτε μόνο γιὰ μᾶς, γιὰ τὸ σπίτι καὶ ὅ,τι ἄφησα στὴν Ἀθήνα ἀγαπημένο.

Ἀμέτρητα φιλιά.

Ὁ Φούλης σου.

❁

«Χαϊδεμένο μου, ψυχίτσα μου, βλαστάρι μου, Βασίλη μου. Ἐγὼ σοῦ γράφω ἡ μάννα σου. Ἔκλεψα μιὰ ὥρα τώρα ποὺ κοιμᾶται ὁ πατέρας σου καὶ βγῆκα ὄξω στὸ φεγγάρι νὰ σοῦ γράψω.

Ξέρεις μωρὲ Βασίλη μου ποὺ δὲ μ' ἀφήνει ὁ κακόερος ; Μοῦ λέει : «Δέν κάνει ἐσεῖς νὰ ἀνακατεύεστε σ' αὐτὰ τὰ πράματα. Ἐδῶ γίνεται πόλεμος. Δὲν χρειάζονται κλάματα καὶ μπουχουλίσματα. Τὰ παιδιά μας πολεμοῦν γιὰ τὴν Πατρίδα, γιὰ νὰ καλυτερέψουν τὴ ζωή. Δὲν εἶνε μωρὰ νὰ κατουριῶνται στὴν ποδιά σας καὶ νὰ τὰ σκουπίζετε». Σάματι ἐγὼ ποῦ σὲ μπόδισα ψυχή μου ; Σάματι ἐγὼ δὲ σὲ γέννησα, καὶ δὲ σ' ἀνάθρεψα, καὶ δὲ σὲ θέρμανα τὸν χειμῶνα ποὺ μοῦ κρύωνες, καὶ δὲν τὸ θέλω νὰ σ' ἀκούω τιμημένον ;

Κορδίτσα μου. Ἐγὼ μόνο ἐσένα ἔχω. Καὶ παρακαλῶ μέρα καὶ νύχτα τὴν Παναγιά, νὰ μ' ἀξιώσει νὰ σὲ δῶ νὰ κάνεις θάματα, νά μπεῖς στὰ Τίρανα καὶ στὴν Αὐλῶνα μὲ τοὺς ἀντρειωμένους.

Νὰ σὲ δῶ μωρὲ Βασίλη μου κι' ἐγὼ ἡ μάννα σου, νὰ μοῦ γυρίζεις μὲ τὸ κεφάλι σου ψηλά. Μὲ χοροὺς καὶ μὲ τραγούδια. Μὲ τὸ στῆθος σου γεμάτο περηφάνεια καὶ λευτέρωση.

Ἔλα νὰ σὲ φιλήσω τώρα γυιέ μου. Ἔλα νὰ σὲ φιλήσω καὶ νὰ μοῦ κοιμηθεῖς μὲ τὴν εὐχὴ τῆς μάννας σου.

Ἠπειρώτισσα»

❁

«4 τοῦ Δεκέβρη 940

Ἀγαπητέ μου Γεωργῆ,

Ἡ χαρά μας, Γεωργῆ μου, δὲ μολογιέται γιὰ τὸ χρυσό σου τὸ γράμμα καὶ μάθαμε πὼς ἡ Κορυτσᾶ ἔπεσε στὰ χέρια σας καὶ οἱ καμπάνες βαροῦν οὔλη ἡμέρα σήμερα ὁ πατέρας τὸ γιορτάζει κι' οὔλο τὸ χωριὸ κι' οὔλο φέλνει κατὰ βαρβάρων δωρούμενος. Τί νὰ σοῦ πῶ, Γιωργή μου, νοικοκύρη μου, μὲ τὴ χαρὰ τοῦ χωριοῦ. Ἀντὶς γιὰ καλημέρα οἱ χωριανοί φωνάζουν νὰ μᾶς ζήσει ὁ στρατός μας, ὁ βασιληᾶς μας, κι' ὁ κυβερνήτης μας, νὰ ζήσουν ἀποκρίνονται ὁ Θανάσης μας ὁ κανακάρης μας κι' ὁ Κωνσταντῆς μας δὲν πιάνουν χαρτὶ ὁλότελα τίποτες δὲ διαβάζουν· κοντά σου γυρεύουνε νάρθοῦνε νὰ φᾶν Ἰταλοὺς· χτὲς τὴν αὐγὴ σούρπα—σούρπα μαζέψαν τὰ δασκαλούδια τοῦ χωριοῦ καὶ φτιάξανε ἕνα σκιάχτρο μὲ λατόκλαρες τὸ ντύσανε μ' ἕνα παληοσάκκακο τοῦ μακαρίτη τοῦ μπεκροκυριάκη, ἕνα παληοφούστανο τὸ γιομίσαν ἄχυρα, τοῦ βάλαν γιὰ κεφάλι τὴ μεγάλη νεροκολοκύθα τῆς μπουγάδας καὶ κάμποσα φτερὰ ἀπὸ πάτω, ὅτι λέπουν στὶς ἐφημερίδες, πὼς εἶνε μαθὲς ὁ πορδαλᾶς ὁ μουσουλίνης κι' ἀπὲ τοῦ βάλαν φωτιὰ καὶ μένα μακρυὰ σύρμα τὸν κουνάγανε πέρα δώθενες κατὰ ποὺ κρεμιόταν στὴ μουργιὰ μαζώχτηκε οὔλη ἡ γειτονιὰ γέλια καραγκιοζιλίκια ποὺ νὰ κρατᾶς τὴ κοιλιά σου Γιωργῆ μου κι' ἡ Λενιὼ τοῦ κὺρ Βασίλη κι' ἡ Τασιὼ τοῦ μπαρμπαμήτσου φτιάναν τραγούδια καὶ τὰ τραγουδάγαν μὲ τὰ παιδιὰ καὶ τὴν πακάρα τὴ βουτάγαν στὴ βουλθιὰ καὶ τοῦ τὴ φέρναν στὰ μοῦτρα.

Στὴν ὥρα ἀπάνω ἄξαφνα ἀνοίγει τὴν αὐλόπορτα ὁ παπποῦς βρὲ τεῖνε δῶ ; τί κάνετε ἐφτοῦ ρέε, φωτιὰ βάλετε στὸ σπίτι δαιμόνοι. Ὁ Γιούδας παπποῦ ὁ μουσουλίνης φωνάξαν τὰ παιδιὰ ὅπου ὁ γέρος ζήγωσε τὸ σκιάχτρο, τὸ τήραξε καλὰ—καλὰ ποὺ καιγότανε καὶ τοὔειπε ὅποιος δὲν κάθεται καλὰ καὶ σκάνταλα γυρεύει ὁ διάολος τοῦ κ.... του σφῖνες τοῦ μαγειρεύει μὲ μιᾶς σήκωσε τὸ ραβδί καὶ τοῦ δίνει μιὰ στὴν καυκακοκολοκύθα του νὰ κερατᾶ ἔπρεπε λέει νὰ ἤμουνα νιὸς κακοῦργε, μὰ ἔγνοια σου καὶ πίσω ἔχει ἡ ἀχλάδα τὴν οὐρὰ, θὰ σὲ συγιρίσουν τὰ παλληκάριά μας καλὰ κεῖ ἀπάνω. Γέλια τὰ παιδιὰ γέλια ποὺ λιγωθήκανε. Γιωργῆ μου τὰ σιχαρίκια μου, ἡ κοκκίνω γέννησε ἀποβραδὺς κι' ἔκανε 4, 2 σερνικὰ καὶ 2 θηλυκὰ ποὺ εἶνε χαρὰ νὰ τὰ λέπεις Γιωργῆ μου, πρώτη χρονιὰ ποὺ ἔκανε 4. Γουρλίτικη χρονιὰ θὰ πάει ὅπως θέλει ὁ Μεγαλοδύναμος θὰ τὸν φᾶμε τὸν Ἰταλὸ τὸ παληοτόμαρο, τὸν κακοῦργο τὸ γλυφοσαγωνᾶ. Σήμερα μοῦ δώκανε κι' ἐπίδομα καὶ δελτάρια δωρεὰ νὰ σοῦ γράφω ταχτικὰ Γιωργῆ μου νὰ μαθαίνεις νὰ μὴ στενοχωριέσαι. Ὁ Παπαδημήτρης οὔλα τὰ τυχερά του τὰ μοιράζει στὶς φαμελιὲς πούχουνε τοὺς ἀνθρώπους τους στὸν πόλεμο κι' ὁ κὺρ δάσκαλος κι' ἡ κυρὰ δασκάλα δώκανε προχτὲς ἀπ' τὸ μιστό τους καὶ μᾶς διατάζουνε πὼς νὰ στέλνουμε τὰ δέματα στὸ μέτωπο πρόθυμοι Γιωργῆ μου οὔλοι ὅποιος ἔχει στὸν πόλεμο τὸν ἄνθρωπό του τὸν τυρᾶνε καὶ τὸν συνδράμουν οὔλοι νὰ εἶσαι ξένοιαγος Γιωργῆ μου ἥσυχος περνᾶμε σὰ νὰ εἶσαι ἐδῶ ἐσὺ κι' ἀκόμα καλλίτερα. Ταχιὰ θὰ πάει ὁ γεροπατέρας στὸ Ξυλόκαστρο νὰ σοῦ στείλει λεφτά. Νὰ μοῦ γράψεις ἂν ἔλαβες τὸ πουρλόβερ καὶ τὰ τσουράπια ἔμαθα τί σᾶς στείλανε κι' οἱ κυρίες ἀπ' τὴν πολιτεία τσουράπια καὶ φανέλλες νὰν τῆς φορεῖς διπλὲς Γιωργῆ μου νὰ εἶσαι ζεστός.

Σήμερη ποὺ σοῦ γράφω εἶνε τῆς Ἁγιαβαρβάρας, μεγάλη ἡ χάρη της ὁ παπποῦς ἀπ' τὴν αὐγὴ λέει τοῦτο τὸ τροπαράκι, ἅγια Βαρβάρα φώναξε κι' ἀϊΣάββας ἀπλοήθη ἅγιος Νικόλας ἔρχεται τὶς νίκες φορτωμένος.

Ὁ πατέρας σοῦ στέλνει τὶς εὐλογίες του, ὁ Κωνσταντῆς μας κι' ὁ Θανάσης μας σοῦ φιλοῦν τὴ δεξιά σου, ἀπ' οὔλους τοὺς δικοὺς χαιρετίσματα πολλά.

Σὲ γλυκοασπάζουμαι

ἡ Γιαννούλα σου»

❁

Ἐν Τ. Τ. 652 τῇ 4 Δεκεμβρίου 1940.

Ἀγαπητὲ κ. Βεκιάρη σὲ χαιρετῶ,

Πῆρα σήμερα τὸ γράμμα σου κ' ἐχάρηκα πάρα πολύ. Σ' εὐχαριστῶ πάρα πολὺ ποὺ ἔσπευσες ἀμέσως νὰ μοῦ ἀπαντήσεις. Πρὸ ἡμερῶν μᾶς ἦρθε ὁ Γιωργούλης καὶ ἔφερε καὶ τὰ νέα τῆς Ἀθήνας καὶ ἰδιαίτερα γιὰ τὸν ἐνθουσιασμὸ τοῦ λαοῦ.

Ἂν ρωτᾶτε καὶ γιὰ μᾶς ποὺ ἀσφαλῶς αὐτὸ θἆνε ἡ καθημερινή σας ἀγωνία εἴμαστε μιὰ χαρὰ καὶ ὁ ἐνθουσιασμὸς μας εἶνε μεγάλος. Ἐγὼ δὲ ἰδιαιτέρως εἶμαι ὑπερήφανος μιὰ καὶ κατάγομαι ἀπὸ τὴν εὐανδρο Ἤπειρο ποὺ οἱ θρασύδειλοι Ἰταλοὶ τὶς πρῶτες μέρες τοῦ πολέμου φέρθηκαν χειρότερο ἀπὸ βάρβαροι.

Τώρα δμως δὲν κάνουν τίποτε ἄλλο, ἀπὸ τὸ νὰ φεύγουν σὰν λαγοί. Ἡ ἀνδρεία αὐτὴ κ. Βεκιάρη τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ ἔρχεται τὸ 1940 νὰ ξαναζωντανέψει τοὺς ἀγῶνες τῶν Ἀρχαίων Ἑλλήνων καὶ τοὺς μετέπειτα μέχρι τοῦ 1912—1913 καὶ νὰ γιομίσουν τὴν Ἑλληνικὴ Ἱστορία μὲ χρυσὲς σελίδες καὶ μὲ δάφνες ὅπως στὸ Μανιάκι μὲ τὸν Παπαφλέσσα, στὸ ἡρωϊκὸ Σοῦλι, στὸ ἡρωϊκὸ Ἀρκάδι καὶ σὰν τὸ ὁλοκαύτωμα τοῦ Μεσολογγίου καὶ τόσα ἄλλα γιὰ νὰ κρατηθεῖ ἡ Ἑλληνικὴ ἀκεραιότητα καὶ ἡ Ἐθνική μας Ἀνεξαρτησία. Ἔτσι τώρα καὶ σὲ μᾶς ἔπεσε ὁ κλῆρος νὰ κάνουμε ὅτι ἔκαμαν οἱ προγενέστεροί μας.

Τὰ ὅσα γράφουν οἱ ἐφημερίδες κ. Βεκιάρη ε

ΤΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Ἐσωτερικοῦ 250 δρ. τὸ χρόνο
Ἐσωτερικοῦ 125 δρ. τὸ ἑξάμ.
Τουρκίας 3 Λ. Τ. τὸ χρόνο
Αἰγύπτου 1 £ τὸ χρόνο
Ἀμερικῆς 5 δολ. τὸ χρόνο
Δῆμοι, Σωματεῖα, Νομικὰ πρόσωπα 400 δρχ. τὸ χρόνο.

Ἰδρυτης. Δ. ΜΟΣΧΟΝΑΣ

Ὑπεύθυνος Συντάκτης Β. ΡΩΤΑΣ
Ἀστυδάμαντος 15, Ἀθῆνα, 5
Προϊστάμενος Τυπογραφείου Β. ΚΟΜΗΣ. Βοσπόρου 16
Συνδρομαὶ καὶ χρηματικὰ ἐμβάσματα, μόνον πρὸς τὸν κ. Β. Ρώταν.
Ἀστυδάμαντος 15, Ἀθῆναι 5.

Προσωρινὰ τὰ γραφεῖα τῶν «Παρασκηνίων» εἶναι στὸ ἄλλοτε «Λαϊκὸ Θέατρο» στὸ Παγκράτι, Ἀστυδάμαντος 15. Ὁ κ. Ρώτας δέχεται ἐκεῖ κάθε Δευτέρα, Τρίτη καὶ Τετάρτη 14—17 ἢ καὶ ἄλλες ὧρες, ἀφοῦ προειδοποιηθεῖ μὲ τὸ τηλέφωνο. Ἀριθ. Τηλεφώνου 71-730.

Ἐλεύθεροι νεκροὶ

Σὰν εἶν' νὰ πέσουμε γιὰ τὴν πατρίδα
γλυκὺς εἶν' τοῦ θανάτ' ὁ ὕπνος πάνω στὴν ἀσπίδα.
Μ' ἂν τ' ἅρματ' ἀπ' τὰ χέρια οἱ ἐχθροὶ μᾶς ἀφαιρέσουν
στὴ γῆ μας τῶν προγόνων τὰ ὀστᾶ δὲν θὰ χωρέσουν
θὰ τρίξουνε κι' ὑψώνοντας χέρια σκελεθρωμένα
φριχτὴ κατάρα καὶ στριγκὸ παράπονο θ' ἀφίσουν,
Ἀκοῦστε με φαντάροι ἀδέρφια ἀγαπημένα
σὰν εἶναι οἱ γονεῖς μας νὰ θρηνήσουν
παρὰ νὰ κλαῖνε γιὰ σκλαβιὰ ἐμᾶς ἂς κλαῖνε.
Θὰ μᾶς θρηνοῦν ὄχι κρυφὰ μὲ τοῦ ματιοῦ τὴν ἄκρη
τὸ ὄνομά μας φωναχτὰ στὸ θρῆνο τους θὰ λένε
κι' εἶνε λιγώτερο καυτὸ σὰν λεύτερο ξεχύνεται τὸ δάκρυ.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΑΒΟΥΛΑΡΗΣ
Ἠθοποιὸς

Οἱ σειρῆνες.- Ἡ τιμωρία.- Ὁ ἀλτζερῖνος ἔμπορος

Τοῦ Δημ. Βουτυρᾶ

ΟΙ ΣΕΙΡΗΝΕΣ

Νύχτα. Μόλις εἶχαμε φάει καὶ νὰ οἱ σειρῆνες...

— Κλεῖστε τὸ διακόπτη ! φωνάζει ἡ κόρη μου.

Ὁ γαμπρός μου τρέχει. Καὶ μιά, δυό, βρεθήκαμε στὰ σκοτεινά.

—Μωρὲ τ' εἶνε τοῦτο ! λέω γώ. Ὁ Ἅδης μὲ τὴ μουσική του ;

—Ἀνάφτε ἕνα κερί !

Στὰ σκοτεινὰ τρέχαν, ἔψαχναν, χτυποῦσαν πάνω σὲ καρέκλες...

— Οὐ, κι' αὐτές !

— Σὲ κεῖνο τὸ συρτάρι δίπλα...

—Τί δίπλα λές ! Ποῦ φαίνεται τὸ δίπλα !

Ἐπὶ τέλους βρῆκαν ἕνα κεράκι. Ἀλλὰ τώρα, ἄρχισαν τὸ τρέξιμο γιὰ σπίρτα...

— Μὰ τί ἔγιναν, χάθηκαν !

Βρῆκαν καὶ τὰ σπίρτα κι' ἄναψαν τὸ κεράκι.

— Τί, γιὰ νὰ δοῦμε τὴ μπόμπα τ' ἀνάψαμε ; ρώτησα γώ.

— Οὐ, ἔκαναν ὅλοι μὲ μιὰ ἀγανάχτηση.

Καὶ οἱ σειρῆνες ἐξακολουθοῦσαν τὸ οὔρλιασμά τους κοντά μας, πέρα μακρυά, παντοῦ.

Οἱ δικοί μου ἔβαζαν στρώματα, τραπέζια ἔκαναν καταφύγιο γιὰ νὰ μὴ μᾶς χτυπήσουν κομμάτια ἀπὸ μπόμπες, ποὺ θἄπεφταν. Κ' ἐπειδὴ ἐγὼ ἐγέλασα, ὅλοι μ' ἔδιωξαν μὲ ἀγανάχτηση.

— Σὰ νὰ χαίρεται ! εἶπε ἡ γυναίκα μου.

Ἔφυγα καὶ πῆγα κ' ἐγὼ στὸ καταφύγιό μου στὸ κρεββάτι μου, καὶ πλάγιασα.

Οἱ σειρῆνες σὲ λίγο ἔπαψαν τὸ οὔρλιασμά τους.

Η ΤΙΜΩΡΙΑ

Νύχτωνε. Βροχὴ λεπτή, εἶχε ἀρχίσει νὰ τυμπανίζει τὴ λαμαρινένια σκεπὴ τοῦ σκοτεινοῦ σχεδόν, μαγαζιοῦ, ποὺ καθόμουνα.

Ἕνα φῶς μικρὸ καὶ σκεπασμένο. Μαυρίλα στὸ βάθος τοῦ μακρόστενου μαγαζιοῦ. Καὶ ὁ μαγαζάτορας μὲ τὸ βοηθό του, σὰ σκιές, γύριζαν. Καὶ ὅταν κάποτε, πήγαιναν στὸ βάθος, ἐχάνονταν σὰ νάσβυναν μέσ' στὸ σκοτάδι.

Ἦταν ἀρκετοὶ μέσα κεῖ, ἀλλὰ μόλις φαίνονταν τώρα οἱ πιὸ μακρυὰ ἀπὸ μένα. Ἄκουγα ὅμως τὶς ὁμιλίες τους, τὶς φωνὲς τους καθαρά. Καὶ μιλοῦσαν ὅλοι γιὰ τὸν πόλεμο, γιὰ τὶς νίκες...

Κοντά μου εἶχα μιὰ παρέα ἀπὸ πέντε, ἕξη. Ἕνας ἀπ' αὐτοὺς αὐτὸς ὅλο μιλοῦσε, αὐτὸς ἔλεγε διηγόταν.

Τὸν ἐθαύμασα γιὰ τὴ μνήμη του. Εἶχε ἀποστηθίσει σχεδὸν, ὁλόκληρα κομμάτια ἀπὸ ἐφημερίδες. Ὅπως ἀκούω τὸ ραδιόφωνο νὰ λέει πολλὰ ποῦχα διαβάσει σὲ ἐφημερίδες, μὲ τὰ ἴδια λόγια, ἔτσι σχεδόν, κι' αὐτός. Τὸ ραδιόφωνο ὅμως μ' ἐνοχλεῖ ὅταν ἀκούω νὰ λέει κάτι μὲ τὰ ἴδια λόγια, ποῦχω διαβάσει, ἐνῷ αὐτὸς ὄχι. Τἄλεγε μὲ τέτοια ὁρμή, μὲ τέτοιο μῖσος ἐναντίον τῶν Ἰταλῶν, τῶν ἔκφυλων βαρβάρων, ποὺ ἄλλαζαν, ἄλλαζαν. Σὰ νὰ ἦταν ἕτοιμος φαινόταν νὰ ὁρμήσει ζητῶντας νὰ ἐκδικηθεῖ τὰ κοριτσάκια, ποὺ βασανίστηκαν, τοὺς σφαγμένους χωρικούς, τὸ σκοτωμένον ἄμαχο πληθυσμό ! Παιδάκια, μάννες σκοτωμένες...

Καὶ κάθε τόσο ἕνας γνωστός μου φηλὸς καὶ χοντρός, ἔλεγε δυνατά :

—Ἄ, τὰ παλιόσκυλα, τὰ παλιόσκυλα !

Καὶ τότε οἱ ἄλλοι :

— Ἄ, τοὺς ἄτιμους, τοὺς δολοφόνους, τοὺς πρόστυχους ἄντρες !...

Καὶ ὅταν ἤρθε τὸ τέλος τῆς ὁμιλίας :

— Ἄ, μωρὲ, δὲ μᾶς παίρνουν καὶ μᾶς νὰ μᾶς στείλουν ἔξω, δὲ μᾶς παίρνουν !

— Κοντὰ εἶμαι γώ, κοντά !...Ἄ, ἄ, καὶ μὲ τὰ δόντια θὰ τοὺς φάω !

Καὶ ὁ χοντρὸς καὶ φηλός :

— Ἄ, τὰ παλιόσκυλα, τὰ παλιόσκυλα ! Στὴ θάλασσα τὰ παλιόσκυλα !

—Νὰ μὴ μείνει ρουθοῦνι !

— Ἄ, τὰ παλιόσκυλα !

Κι' ἐγὼ ποὺ τοὺς ἄκουγα, θυμήθηκα κάτι τῆς Γραφῆς, ποὺ μιὰ φορὰ τἔβρισκα ἄγριο καὶ κακό. Τώρα ὅμως τὸ βρῆκα καλὸ καὶ ὅπως πρέπει :

«Ὁ δίκαιος τότε θέλει εὐφρανθεῖ, ὅταν νίψει τοὺς πόδας του εἰς τὸ αἷμα τοῦ ἀσεβοῦς...»

Ο ΑΛΤΖΕΡΙΝΟΣ ΕΜΠΟΡΟΣ

Ὑπάρχει στὴ συνοικία Κουκάκη, ἕνα κατάστημα, ποὺ ὅ,τι ζητήσει κανείς, τὸ βρίσκει, ἐκτὸς ἀπὸ ἐλπὶς, σαλάμια τυριὰ καὶ ἄλλα τῆς μπακαλικῆς. Ἰδιοκτήτης του εἶνε ὁ Τσικουνίδας γνωστὸς στὴ συνοικία ἀπὸ ὅλους καὶ ὅλες.

Ἔχει χρόνια στὴ συνοικία αὐτὴ κι' ἔχει μεγάλη πελατεία καὶ πιστή. Ἂν καὶ ἡ μορφή του δὲ σέρνει, διώχνει, καὶ τὸ βλέμμα του κάνει τὰ μικρὰ παιδιὰ νὰ φεύγουν τρομαγμένα ζητῶντας καταφύγιο.

Μοιάζει μὲ ἄγριο, ληστὴ Ἀλτζερίνο. Ἀλλ' ἔχει καλοὺς τρόπους κι' ἕνα χαμόγελο...τρομερὰ γλυκό. Ἴσως αὐτὸ σέρνει κι' ἔχει μεγάλη πελατεία.

Τώρα, ἂν ὅσοι μπαίνουν γελαστοὶ βγαίνουν κατσούφηδες, ἄλλο εἶνε. Τὸ πιὸ σπουδαῖο ὅμως εἶνε τοῦτο : πῶς πάλι αὐτοὶ ξαναπᾶνε γελαστοὶ καὶ φεύνουν κατσούφηδες γιὰ νὰ ξαναπᾶνε γελαστοί....Τί συμβαίνει ;

Οἱ γείτονές του λένε, ὅτι ἔχει τὸ κοκκαλάκι τῆς νυχτερίδας !...

Πάντα ὅμως τὸ μισοκακόμοιρο κάνει, ὅλα δὲν τοῦ πηγαίνουν καλά, ἔχει καὶ οἰκογένεια μεγάλη...

Ἡ μεγάλη οἰκογένειά του εἶνε, τὸ ξέρουν πολλοί, μιὰ γυναικούλα κοντή, κοντούλα κι' ἕνα ἀγοράκι ἴσαμε κουνέλι. Μοιάζει καὶ μὲ κουνελάκι.

Ὁ Τσικουνίδας χρόνια ἐκεῖ στὸ κατάστημα μόνος παλεύει, χωρὶς ὑπάλληλο δίχως κανένα βοηθό. Φρουρὸς ἀκοίμητος, ἀκούραστος νὰ στέκεται πίσω ἀπ' τὶς βιτρίνες του.

Νὰ ὅμως τελευταία, βρέθηκε ὁ Τσικουνίδας ξαφνικὰ μὲ ὑπάλληλο. Καὶ ὄχι μικρὸ παιδί, ἕνα νιὸ μεγάλο, σχεδὸν ἄντρα, ποὺ ἄλλοτε ἦταν ὑπάλληλος σὲ κάποιο περίπτερο ἐκεῖ κοντά.

Ὁ ὑπάλληλος στέκει στὸ ἐμπορικὸ τώρα, ὁ ὑπάλληλος τρέχει γιὰ διάφορες δουλειὲς τοῦ καταστήματος, ὁ ὑπάλληλος μὲ βροχή, κρύο, ζέστη εἶνε παρὼν ἐκεῖ, καὶ δὲν τὸ κουνᾶ, ἐκτὸς ἂν τὸν διατάξει τὸ ἀφεντικό, δηλαδὴ ὁ Τσικουνίδας.

Οἱ Κουκακιῶτες τὸν ἔβγαλαν σκλαβάκι. Καὶ τοῦτο γιατί, ὅταν τὸν ρώτησαν πόσα τοῦ δίνει ὁ ἀφεντικός του ἀπάντησε :

—Κάτι...

Σὲ ἄλλους πάλι εἶπε :

—Δὲ βαρυέσθε, τίποτα !

Καὶ πρόσθεσε ἔπειτα :

— Ἐπειδὴ κάθομαι, πάω καὶ τὸν βοηθῶ.

— Θὰ τὸν ἀγόρασε γιὰ σκλάβο, εἶπαν οἱ Κουκακιῶτες. Θὰ τοῦ ἔδωσε κάποιο ποσὸν ἐφάπαξ.

— Ἀφοῦ τὸν στέλνει καὶ στὶς λαϊκὲς ἀγορὲς μὲ καροτσάκι...

❁

Προχθὲς γύριζα ἄσκοπα στοὺς δρόμους τῆς γειτονιάς μου. Καὶ βρέθηκα σ' ἕνα δρόμο κοντὰ στὰ παιδικὰ λουτρά.

Ὁ δρόμος ἦταν ἔρημος σὰ νἄχαν σφυρίξει οἱ σειρῆνες καὶ τὰ σπίτια, τὰ περισσότερα, μισόκλειστα τὰ ἐξώφυλλα τῶν παραθυριῶν τους.

Ξαφνικὰ ἀνοίγει μιὰ πορτούλα μιανῆς μεγάλης μάντρας, ποὺ πάνω ἀπ' τοὺς τοίχους της, εἶχα δεῖ νὰ προβάλλουν κλαδιὰ δέντρων, καὶ βγῆκε ἕνας νέος ψηλός, ἀδύνατος, καὶ ἄδιασε ἕναν κουβὰ νερὸ μαῦρο, στὸ δρόμο.

Ἦταν ὁ Θόδωρος, τὸ σκλαβάκι τοῦ Τσικουνίδα.

—Ἐδῶ μέσα, τοῦ λέω, κατοικεῖ ὁ περίφημος προϊστάμενός σου ;

— Ποῦ ἐδῶ, μέσα δῶ ; μοῦ ἀπάντησε, ἐδῶ εἶνε τὸ περιβόλι. Νὰ τὸ σπίτι !

Καὶ μοῦ ἔδειξε τὸ διπλανὸ σπίτι, ἕνα μεγάλο, πελώριο, μὲ τρία πατώματα.

— Ἐδῶ στὸ περιβόλι, ἔχουμε καὶ τὸ καταφύγιο.

— Μπά, καλά. Μὰ δὲ μοῦ λὲς ποὺ μένει ὁ Τσικουνίδας ; Σὲ ποιὸ πάτωμα ; Ὄχι βέβαια στὸ ἐπάνω ;

—Ἄ, ναί. Στὸ κάτω, σ' αὐτό, στὸ ἰσόγειο. Τ' ἄλλα ἔχουν χωριστὴ εἴσοδο τὸ καθένα. Καὶ τὸ καταφύγιο εἶνε δικό του ! Μόνο γι' αὐτόν, τὴ γυναίκα του, τὸ παιδί του, κι' εἶμαι κι' ἐγὼ ἐδῶ, μέσα κι' ἐγώ. Εἶνε ἕνα ὡραῖο καταφύγιο. Θὰ τοῦ στοίχισε εἴκοσι, εἴκοσιπέντε χιλιάδες !....

—Τί μοῦ λές !

— Μάλιστα. Καὶ βοήθησα κι' ἐγὼ σὰν ἐργάτης. Καὶ ξέρετε μοῦ ἔχει πεῖ νὰ μὴν τὸ λέω, καὶ δὲν τὸ λέω, μὰ σᾶς εἶνε ἄλλο...

— Μὰ μήπως ἐγὼ θὰ τὸ πῶ σὲ κανέναν ; Θὰ τὸ κρατήσω μυστικό ! Γιὰ δὲ μοῦ λὲς ὅμως τώρα, πῶς ἐργάζεσαι, μὲ ποιὰ συμφωνία ; Δὲν πιστεύω γιὰ τὴν ψυχὴ τοῦ παπποῦ σου;

Ὁ Θόδωρος χαμογέλασε :

—Νὰ σᾶς πῶ. Ἅμα τοῦ δουλέψω τέσσερα χρόνια, θὰ μὲ κάνει συνέταιρο, γιὰ νὰ μπορεῖ τότε, νὰ ζεῖ σὰν ἄνθρωπος κι' αὐτός, νὰ πηγαίνει καὶ νὰ κάθεται καὶ στὸ καφενεῖο, σὲ μιὰ μπύρα...Εἶνε τίμιος, μοῦ τὄπαν καὶ τὰ εἶδα...

—Καλὰ ὅλα αὐτά, κανένα χαρτὶ σοῦ ἔκανε ;

— Μπά, μπά ! Οὔτε θέλει ν' ἀκούσει τέτοιο πράμα ! Τοῦ τὄπα, Μπά, μπά ! Ὁ λόγος μου εἶνε συμβόλαιο, εἶπε. Τί νὰν τοῦ πῶ περισσότερο...

—Οὐμ, τί νὰ σοῦ πῶ...

— Καλὰ εἶνε, γιατὶ καὶ κάτι μπαλώνομαι ἀπ' τὶς λαϊκὲς ἀγορές, τί νὰ κάνουμε. Μὰ θἄνε σὲ τέσσερα χρόνια; Αὐτὸ νὰ δοῦμε ! Γιατὶ δὲ μοῦ εἶπε σωστὰ τέσσερα, εἶπε : Σὲ τέσσερα χρόνια, ἔστω ὅμως καὶ σὲ πέντε, ἕξη, ἔστω καὶ σὲ ἑφτά !...

❁

Τὴν ἄλλη μέρα πῆγα στὸ μαγαζὶ τοῦ Τσικουνίδα κάτι νὰ ψωνίσω.

Ὁ Τσικουνίδας ἦταν σκεπτικὸς πολύ.

—Τί ἔτσι σκεπτικός ; τὸν ρώτησα.

Κούνησε τὸ κεφάλι του.

— Θὰ σοῦ πῶ, μοῦ εἶπε :

Κι' ἔπειτα :

— Τί καλὰ ἐσύ, ποὺ δὲν ἔκανες καταφύγιο, οὔτε μὴν πῶ !....

—Γιατὶ τὸ λές αὐτό ;

— Γιατὶ τὸ λέω ; Νὰ γιατὶ τὸ λέω! Δὲ σοῦ φαίνεται πὼς ἄδικα πῆγαν τὰ λεφτάκια μου σὲ τέτοια ; Καὶ ξόδεψα, στὸ λέω τώρα, ξόδεψα, μοῦ στοίχισε ! Λοιπὸν δὲν πῆγαν ἄδικα ; Γιατὶ ; ρωτᾶς πάλι ; Μὰ ποῦνε οἱ μπομπαρδισμοί, ποῦνε οἱ μπόμπες !

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΒΟΥΤΥΡΑΣ

Οἱ Ἑλληνίδες στὸν ἀγῶνα

Ἡ «Φανέλλα τοῦ Στρατιώτη»

Ἡ εὐγενικιὰ φίλη ποὺ μοῦγινε ὁδηγὸς στὰ νοσοκομεῖα μὲ προσκάλεσε νὰ πάω νὰ ἰδῶ ἐκεῖνο ποὺ γίνεται καὶ στὴ«Φανέλλα τοῦ Στρατιώτη». Τὸ ἄλλοτε ξενοδοχεῖο «Ἀτλαντὶκ» στὴν ὁδὸν Σταδίου ἀπέναντι ἀπὸ τὴν παλαιὰ Βουλὴ ἔχει γίνει τὸ στρατηγεῖο καὶ ὁ πρῶτος σταθμὸς αὐτῆς τῆς ὀργάνωσης, ποὺ ὁ τίτλος της «Φανέλλα τοῦ Στρατιώτη» εἶνε τόσο ταπεινός, ὅσο μεγάλη εἶναι ἡ ὑπηρεσία ποὺ προσφέρει.

Σὰν ἀποθήκη σταθμοῦ σιδηροδρόμου ἢ σὰν ταχυδρομεῖο ἔχει γίνει τὸ ξενοδοχεῖο. Στὴν εἴσοδό του κι' ὅλα ἀντικρύζει κανεὶς κιβώτια, κάσες, δέματα, μπαοῦλα κι' ἀνάμεσα ἀπὸ τοὺς στενοὺς διαδρόμους κυκλοφορεῖ μὲ βιάση καὶ ζῆλο ἕνας κόσμος ἀπὸ κορίτσια, κυρίες, νεολαίους. Ἐδῶ δωμάτια γεμᾶτα μὲ σωροὺς μάλλινα πλεχτά, ἐκεῖ ἄλλα μὲ τραπέζια μακρυά, ὅπου δραστήρια χέρια ἐργάζονται νὰ διπλώνουν, νὰ κάνουν πακέτα. Ἐπάνω, κάτω, βιαστικὴ καὶ ἀθόρυβη ἐργασία. Τί γίνεται ἐδῶ;

Γιὰ νὰ μὴν πελαγώσουμε,ψάχνουμε νὰ βροῦμε κάποιον ἀπὸ τοὺς τόσους ποὺ ἐργάζονται ἐκεῖ, νὰ τὸν σταματήσουμε γιὰ λίγο ἀπ' τὴ δουλειά του νὰ μᾶς δώσει πληροφορίες. Πέφτουμε ἐπάνω σ' ἕναν προθυμότατο κ' εὐγενικώτατον νέον, ἀντιπρόσωπο τῆς Νεολαίας. Ἀμέσως ἀναλαβαίνει νὰ μᾶς ὁδηγήσει κ' ἐξηγήσει, συνεχίζοντας συνάμα τὴν ἐργασία του, ἀπαντῶντας σὲ ἐρωτήματα ἐργαζομένων, δίνοντας ἐντολὲς σὲ ἄλλους.

Ὁ Ὀργανισμὸς αὐτός, μοῦ λέγει, ἔχει ἁπλώσει τὰ δίχτυα του σ' ὅλη τὴ χώρα. Μαζεύει μάλλινα κυρίως, φανέλλες, κάλτσες, κουκοῦλες, γάντια, κουβέρτες, ἀλλὰ καὶ ἄλλα εἴδη ποὺ ἀπαραίτητα χρειάζονται τώρα μὲ τὸν χειμῶνα στοὺς στρατιῶτες μας. Ἐδῶ τὰ πακετάρει καὶ τὰ στέλνει στὸ μέτωπο. Οἱ εἰσφορὲς γίνονται εἰς εἶδος καὶ εἰς χρῆμα. Οἱ καταθέσεις μόνον στὴν Τράπεζα γιὰ τὴ «Φανέλλα τοῦ Στρατιώτη» εἶνε ὡς τὰ σήμερα (3 Δεκεμβρίου γινότανε αὐτὴ ἡ ὁμιλία) πάνω ἀπὸ 14 ἑκατομμύρια. Βάλτε τώρα τὶς ἀγορὲς διαφόρων εἰδῶν ἀπὸ τὴ «Φανέλλα τοῦ Στρατιώτη», ἀπὸ τὰ ἰδιαίτερα ταμεῖα τῶν κυριῶν ποὺ ἐποπτεύουν τὸ ἵδρυμα. Ὡς τὰ τώρα ἔχουμε ντύσει πάνω ἀπὸ 50.000 στρατιῶτες μας στὸ μέτωπο.

Ἐν τῷ μεταξὺ προχωρούσαμε μιλῶντας, εἴχαμε κατέβει κάτω στὴν εἴσοδο.

— Αὐτὰ ὅλα τὰ κιβώτια ποὺ βλέπετε μᾶς ἔχουν ἔρθει ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο, ἀπὸ τὸ Σουδάν, γιατὶ ἀπ' ὅλα τὰ κέντρα τοῦ Ἑλληνισμοῦ μᾶς στέλνουν. Ἐδῶ εἶναι τὸ δωμάτιο τῆς παραλαβῆς.

Ἐκοίταξα μέσα, σωροὶ ἐδῶ κουβέρτες, ἐκεῖ κάλτσες, ἐκεῖ φανέλλες διάφορα εἴδη καὶ ποιότητες. Κοπέλλες μέσα ἐργάζονται ἀμίλητες καὶ τὰ ξεδιαλέγουν καὶ τὰ βάζουν σὲ τάξη.

— Αὐτὰ — συνέχισε ὁ συνομιλητής μου — τὰ φέρνουν μόνοι τους ἐδῶ οἱ πολῖτες κ' ἐμεῖς τὰ παραλαβαίνουμε. Εἶναι συγκινητικό, γιατὶ βλέπετε πλούσιους καὶ φτωχούς, γυναικοῦλες τοῦ λαοῦ φτωχοντυμένες, ποὺ ἔρχονται καὶ παραδίνουν ἄλλη μιὰ φανέλλα, ἄλλη δυὸ ζευγάρια κάλτσες, ἄλλη μιὰ φθαρμένη κουβέρτα. Προχτὲς ἦρθαν μιὰ παρέα παιδιὰ μὲ τοὺς κουμπαράδες του καὶ τοὺς σπάσανε ἐδῶ μπροστά μας, ἀφίνοντα τὰ κομμάτια τους καὶ ἕνα σωρὸ νομίσματα στὸ πάτωμα.

Ἐνῷ μοῦλεγε αὐτά, ἔβλεπα πράγματι κόσμο ποὺ μπαινόβγαινε. Παράδινε ὁ καθένας ὅ,τι εἶχε καὶ ξανάφευγε.

— Ἐδῶ μοῦ λέγει ἐνῷ προχωρούσαμε καὶ ρίχναμε ματιὲς σὲ ἄλλα δωμάτια, γίνεται ἡ ταξινόμηση κατὰ εἴδη. Πᾶμε τώρα νὰ σᾶς δείξω τὴ συσκευασία.

Περνῶντας εἶδα ἕνα δωμάτιο γεμᾶτο πάλι μὲ σωροὺς καὶ μπόγους ποὺ μοῦκαναν ἐντύπωση, γιατὶ τὰ εἴδη τους εἶχαν κάπως χωριάτικο χρῶμα.

— Αὐτὰ ἐδῶ;

— Αὐτὰ εἶναι συνεισφορὲς ἀπὸ τὰ χωριὰ τῆς Ἀττικῆς γύρω. Ὁλόκληρες προῖκες μᾶς ἔχουν στείλει. Ἄνοιξαν οἱ κοπέλλες τὰ μπαοῦλα τους κ' ἔβγαλαν φανέλλες καὶ κάλτσες ποὺ εἶχαν γιὰ τοὺς γαμπρούς,τράβηξαν κουβέρτες καὶ χράμια ἀπὸ τοὺς γιουκᾶς τους, ὁλοκαίνουργα, ποὺ τὰ εἶχαν ὑφάνει μὲ τὴ λαχτάρα τῆς χαρᾶς τους καὶ τἄδωσαν, τὰ πρόσφεραν γιὰ τοὺς στρατιῶτες μας.

Βλέπω ἕνα μπόγο μεγάλον ποὺ εἶναι στὴ μέση. Μιὰ φτωχικιὰ ξεφτισμένη ριγωτὴ κουβέρτα, μὲ πολλὰ ξεθωριασμένα χρώματα, δεμένη στὶς τέσσερεςἄκρεσφίγγεται ἀπάταια νὰ συμμαζέψει τὰ σκουτιὰ καὶ τὰ μάλλινα ποὺ ξεχειλίζουν ἀπο τ' ἀνοίγματ. Τραβῶ μιὰ μάλλινη πλεχτὴ φανέλλα χωριάτικη, χοντρὴ ὡς ἕνα δάχτυλο, οὔτε βόλι δὲν τὴν περνάει. Κάποια γερόντισσα ἀπὸ τὸ Λιόπεσι θὰ τὴν ἔχει πλέξει καὶ τὴν ἔχει κάμει ζεστή. Ἀπὸ μέσα ἔχει συρράψει ἕνα σταυρουδάκιο παφιλένιο ἀπὸ κεῖνα ποὺ μοιράζουνε στὰ βαφτίσια!

— Στὰ περισσότερα ἀπ' αὐτά, μοῦ λέει ὁ συνομιλητής μου ἔχουν κρεμάσει ἀπὸ μέσα σ' ἄλλα σταυρούς, σ' ἄλλα φυλαχτά, σ' ἄλλα χαρτιὰ μὲ στιχάκια κ' εὐχὲς ὅπως «Ἡ Παναγιὰ μαζί σου!», «Νὰ νικᾶς νικητής!». Ἔτσι οἱ γυναῖκες μας, οἱ μάννες, οἱ ἀδελφὲς στέλνουν στοὺς «ἄγνωστους στρατιῶτες» στὸ μέτωπο τὰ θερμὰ δῶρα ἀπὸ τὰ χέρια τους καὶ τὶς στοργικὲς εὐχὲς ἀπ' τὴν καρδιά τους.

Φτάνουμε σὲ ἄλλα δωμάτια καὶ κοιτάζουμε ἀπὸ τὶς ἀνοιχτὲς πόρτες. Μέσα, γύρω σὲ μακρυὰ τραπέζια, ὄρθιες κυρίες καὶ κοπέλλες ἐργάζονται μὲ ζῆλο τόσο ποὺ δὲ σηκώνουν κεφάλι. Ἔχουν μπρός τους τὶς στίβες ἀπὸ τὰ διάφορα εἴδη, παίρνουν ἀπὸ μιὰ φανέλλα, μιὰ κουκούλα, κάλτσες, γάντια, τὰ διπλώνουν, βάζουν μέσα κι' ἕνα πακετάκι τσιγάρα ἢ ἕνα βιβλιαράκι καὶ τὸ ἕνα δέμα γιὰ ἕναν στρατιώτη εἶναι ἕτοιμο. Αὐτὰ ἀπὸ ἐξῆντα δένονται σὲ ἕνα μεγάλο δέμα, σφραγίζονται καὶ βγαίνουν στὸ διάδρομο στὴ σειρά τοὺς γιὰ ἀποστολή. Κι' αὐτὴ ἡ δουλειὰ συνεχίζεται χωρὶς ἀναπαμὸ ἀπὸ τὶς 8 τὸ πρωῒ ὡς τὴ μιὰ μετὰ τὰ μεσάνυχτα.

Καὶ ποιὸς δραστήριος ἄνθρωπος διευθύνει αὐτὴ τὴν πελώρια καὶ τόσο θερμὴ ἐργασία;

— Ἡ κυρία — ἀλλὰ μὴ γράψετε ὄνομα, γιατὶ δὲ θέλει.

— Μήπως μποροῦσα νὰ τὴν ἰδῶ;

— Τώρα ὄχι, γιατὶ εἶναι στὸ συμβούλιο κ' εἶναι πολὺ αὐστηρή.

Πολὺ σωστά. Θἄχει θερμὴ καρδιὰ καὶ θὰ νιώθει τί θὰ πεῖ χρέος γιὰ νἆναι ἔτσι αὐστηρή.

Κι' ἀποχαιρέτησα τὸν πρόθυμο νέο. Κατεβαίνοντας ξαναθυμήθηκα ἐκεῖνα τὰ πακέτα μὲ τὰ ζεστὰ πράματα μέσα τους,ξαναθυμήθηκα τὴ φανέλλα τῆς γρηούλας μὲ τὸ στουρουδάκι καὶ ζεστάθηκε ἡ καρδιά μου. Ὅπως οἱ ἄντρες μας, τὸ ἴδιο κ' οἱ γυναῖκες μας τὸν πήρανε ζεστὰ τὸν ἀγῶνα.

Β. Β.

Τὸ παιδὶ στὸ στρατὸ

Καλὴ γερόντισσα, μὰ τί κάνεις;
Ἐδῶ· ναι πρώτης δίχως φωτιά.
Ἔτσι τοῦ κάκου σοῦ λέω, μὴ χάνεις
τὰ κούτσουρά σου, τὶ εἶσαι φτωχιά.
Στέγνωσα τώρα, σβοῦ· τα, νὰ ζεῖς!

❁❁❁❁❁

Μ' ἀφτὴ ν' ἀκούσει μηδὲ γυρίζει,
ρίχνει δυὸ ξύλα τὰ συνταβλίζει.
Κάτσε, στρατιώτη, νὰ ζεσταθεῖς!

❁❁❁❁❁

Δὲν ἔχω πεῖνα πιά, ψυχομάννα,
βάστα τὸ ὀρνίθι σου, τὸ κρασί.
Ἐγὼ μὲ χόρτασε ἡ κουραμάνα
ποὺ μέσα στ' ἄσπρο μου βρῆκα σακκί.
Δὲν πᾶν σὲ μένα τέτοια φαγιά!

❁❁❁❁❁

Μὰ ἀφτὴ τὴν τσότρα σιμὰ τοῦ βάζει,
παίρνει ἀπ' τὸ ὀρνίθι καὶ τοῦ μοιράζει,
Νὰ φᾶς στρατιώτη μισὴ μπουκιά!

❁❁❁❁❁

Κυρούλα, στάσου! Τί εἶν' τοῦτα πάλι;
γιὰ ποιὸν τὸ στρῶμα τὸ μαλακό;
Μὲ τὸν ἀγκῶνα γιὰ προσκεφάλι
τὸ στρώνω στὰ ἄχερα ἀπάνου ἐγώ.
Κάτσε πιὰ τώρα, θὰ κουραστεῖς!

❁❁❁❁❁

Μὰ τῆς γρηούλας τ' ἀφτὶ δὲ δρώνει
Παρὰ ἀντρομίδα φέρνει καὶ στρώνει
Πέσε, στρατιώτη, νὰ κοιμηθεῖς!

❁❁❁❁❁

Κυρά, παγαίνω μὲ τὴν εὐκή σου!
Μὰ σὰ νὰ βάρυνε τὸ σακκί...
Τί μοῦ τὸ γιόμισες στὴν ψυχή σου,
μὲ τὴν κουλούρα καὶ τὸ τυρί;
Ἐδῶ σιμά· ναι καὶ τὸ χωριό...

❁❁❁❁❁

Μὰ ἀπ' τὴν καρδιά της ἀφτὴ στενάζει
κι ἕνα ἀπ' τὰ μάτια της δάκρυ στάζει.
Ἔχω στρατιώτη παιδὶ κι' ἐγώ!

DEROULEDE
Μετάφρ. Α. Πάλλη

Νὰ γιατὶ ἡττῶνται!

Τοῦ κ. Ν. Θ. Συναδινοῦ

Σ' ἕνα βιβλίο του, μὲ τὸν τίτλο : «Ἡ Ἰταλία ὅπως εἶνε» ὁ Ἰταλὸς Ξαβιὲρ Μερλίνο, ἀφοῦ κάνει ἕνα ὕμνο (βρισκόμαστε στὸ σωτήριο ἔτος 1890) στὴ τοτεινὴ χώρα του, γράφει καὶ τὰ παρακάτω :

«Πρεσβεύουν οἱ ἐχτροὶ τῆς Ἰταλίας πὼς δὲν εἶνε πολεμικὸς λαὸς οἱ Ἰταλοί. Ἂν δὲν ξέραμε ἀπὸ ποιοὺς φανφαρόνους προέρχονται αὐτὲς οἱ κατηγορίες,δὲν θὰ τοὺς ἀπαντούσαμε θυμίζοντάς τους,μιὰ σελίδα τῆς ἰταλ.ἱστορίας τοῦ 1799, ποὺ φανερώνει ὅτι αὐτοὶ οἱ δειλοὶ ἄνθρωποι, ὅπως τοὺς κατηγοροῦνε, μόλον ποὺ ἦσαν πολὺ λιγώτεροι, δέκα σὲ χίλιους, μόλον ποὺ ἦσαν πεινασμένοι καὶ γυμνοί, πολέμαγαν ὅμως, ἐνάντια σ' ἐχτρὸ ποὺ εἶχε τρόφιμα καὶ νερὸ στὴ διάθεσί του, κρέας, κρασὶ καὶ πιοτὰ γιὰ ν' ἀνάβει τὸ κουράγιο του καὶ ροῦχα γιὰ νὰ προφυλάγεται ἀπὸ τὸ κρῦο. Χωρὶς ὅπλα ἐχτὸς ἀπὸ τὰ σπαθιά τους καὶ τὰ πελέκια τους, πολέμαγαν μὲ ἐχτρὸ ποὺ εἶχε κανόνια, βόμβες καὶ μυδραλλιοβόλα. Αὐτοὶ οἱ δειλοὶ ὅμως, μὲ τὰ ταπεινὰ μέσα τους ξέρανε νὰ ὑπερασπιστοῦν τὰ φτωχικά τους, τὶς γυναῖκες τους, τὰ ἐθιμά τους ταπεινωμένοι

Τὸ πορτραῖτο του: Μπενῖτο, Μπενῖτο. Θυμᾶσαι ποὺ στῶπα; Θὰ ξεκρεμάσουν ἐμένα καὶ θὰ κρεμάσουν ἐσένα!
(Τοῦ κ. Στ. Μς.)

Ἐν τῷ μηνὶ Ἀθὺρ

Μὲ δυσκολία διαβάζω στὴν πέτρα τὴν ἀρχαία:
«Ὦ νέε Καῖσαρ Σύ...» ἕνα «.. ψυχήν...» διακρίνω
«Ἐν τῷ μηνὶ Ἀθὺρ ὁ Τσιάνο ἐκοιμήθη»
Στὴ μνεία τῆς ἡλικίας «... ἐβίωσεν ἐτῶν ...»
Κατόπιν εἶναι τρεῖς γραμμὲς πολὺ ἀκρωτηριασμένες
Κάτι σὰν «... Τσιάνο καλονήν ...», σὰν «δάκρυα ἡμῶν... ὀδύνην...»
Κατόπιν πάλιν «... καλλονὴν...» καὶ «... τοῖς ἐρῶσι πένθος».
Μὲ φαίνεται ὁ Τσιάνο αὐτὸς μεγάλως θὰ ἠγαπήθη.
Ἐν τῷ μηνὶ Ἀθὺρ ὁ Τσιάνο ἐκοιμήθη.

Κ. Α. ΒΑΦΗΣ

ΜΙΑ ΔΙΑΤΑΓΗ

Οἱ πιστοὶ στὸν ἀρχιφασίστα καραμπινιέρηδες περιμένουν πίσω ἀπ' τοὺς μαχομένους Ἰταλοὺς καὶ ἐκτελοῦν ἐπὶ τόπου κάθε στρατιώτη ποὺ θὰ σαλτάρει γιὰ ὁπισθοχώρηση.

Ἐμπιστευτικὴ διαταγὴ τοῦ Μουσολίνι στοὺς πιστούς του καραμπινιέρηδες:

«Καταστρέψατε ὁπωσδήποτε ἀνθρώπινο ὑλικὸ γιὰ νὰ μὴ πέσει στὰ χέρια τῶν Ἑλλήνων».

ΚΑΙ ΤΙ ΔΕΝ ΠΕΦΤΕΙ

Στὴν Ἰταλία γιὰ πρώτη φορὰ ὕστερα ἀπὸ πολλὰ χρόνια κυκλοφόρησαν παράνομα ἀντιφασιστικὲς ἐφημερίδες. Μιὰ ἀπ' αὐτὲς γράφει:

«Ἰταλικὲ λαέ, χαροκοπήσου! Στὸ Ἀλβανικὸ Μέτωπο πέφτει ἡ Κορυτσᾶ, τὸ Δέλβινο, τὸ Ἀργυρόκαστρο, ἡ Χειμάρα, τὰ Τίρανα. Στὴν Ἰταλία μας πέφτει ὁ Μουσολίνι».

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ

Πλὴν τέσσερα
Στὸν Τάραντα
πλὴν πέντε, πλὴν ὀκτώ, πλὴν δέκα καὶ...πλὴν τρία.
Πλὴν ἕξη, πλὴν ἑφτὰ
στὴ Σαρδηνία
ΠΕΡΝΤΙΟ
πλὴν ἄλλοι δύο.

Τοῦ κ. Στ. Μς.

ΕΠΙΚΑΙΡΟ

Πολεμικὸ κόρτε!

Τὴν εἶδε πλάϊ του στὸ τραμ
τσαχπίνα καὶ μαργιόλα.
Τὰ μάτια σου, τῆς λέει, μαντάμ,
μοιάζουνε...ΠΟΛΥΒΟΛΑ!

...τὸ βλέμμα σου εἶνε τρομερὸ
καὶ φλογερὸ καὶ πλᾶνο
λὲς κ' εἶσαι...ΒΟΜΒΑΡΔΙΣΤΙΚΟ
κυρά μου, ΑΕΡΟΠΛΑΝΟ!γ

Ἐκείνη γίνεται ΦΩΤΙΑ
πειράζεται, θυμώνει
τοῦ ρίχνει φοβερὴ ματιὰ
σὰν νᾶστραψε ΚΑΝΟΝΙ.

«Πῶ πῶ πεθαίνω ὁ δυστυχὴς
μάτια 'ναι αὐτὰ γιὰ ΣΤΟΥΚΑ»;
κι' ὡς ποὺ νὰ δεῖ κι' ὡς ποὺ νὰ πεῖ
ἁρπάζει μιὰ ΧΑ—ΣΤΟΥΚΑ!

ΣΩΤΟΣ ΠΕΤΡΑΣ

Ἰταλικὲς μαντινάδες

Εἶχα καρδιὰ λεονταριοῦ
σὰν ἤμουν στὴν πατρίδα.
Μὰ ράϊσε στὴν Ἤπειρο
τὸν Εὔζωνο σὰν εἶδα.

Στὴ Ρώμη μουρλαθήκαμε
ἀπ' τὴ πολὺ τὴν πεῖνα.
Αἰχμάλωτοι πιαστήκαμε
καὶ τὰ περνᾶμε φίνα.

Μέρα καὶ νύχτα ζαγρυπνῶ
κι' ὀδύρετ' ἡ ψυχή μου
γιατὶ στὴ μάχην ἔχασα
καὶ τὸ παλιὸ βιολί μου.

Ὁ λόχος μου στὸν Καλαμᾶ
σὰν εἶδε λίγα βώδια
νομίζοντας τα γιὰ ἅρματα
τῶβαλα εὐθὺς στὰ πόδια.

ΑΡΗΣ ΧΡ. ΨΥΧΑΣ

Πονοκέφαλος καὶ πυρετὸς μὲ ρίγη.

Τὰ φαιδρὰ τοῦ πολέμου

«Ὅπως ἄρχισες ἔτσι καὶ θὰ τελειώσεις».

Μὲ ὑποχώρηση ἄρχισε τὸν πόλεμο στὴν Ἀλβανία ὁ Ἰταλικὸς στρατὸς μὲ ὑποχώρηση θὰ τελειώσει.

❁

Τραγοῦδι τοῦ Τσολιᾶ πρὸς τὸν Μουσολίνι:

Στὰ μαῦρα ντυμένος
Στὰ μαῦρα θὰ εἶσαι
Καὶ μὲ θὰ θυμᾶσαι
Καὶ πάντα θὰ κλαῖς.

❁

Ὁ λιμενάρχης Αὐλῶνος πρὸς τὸν Ντοῦτσε:

«Σᾶς ἀναγγέλλω ὑπερηφάνως ὅτι ὁ Αὐλὼν ὑπέστη σήμερον τὸν 15ον κατὰ σειρὰν βομβαρδισμὸν ὑπὸ τῶν ἀγγλικῶν καὶ ἑλληνικῶν ἀεροπλάνων. Περιττὸν ἀποστείλατε ἀντικαταστάτην μου, διότι λιμὴν διὰ νὰ τοῦ παραδώσω δὲν ὑπάρχει πλέον».

❁

Ὁ Μουσολίνι πρὸς τὸν Σοντού:

«Γνωρίσατε ἡμῖν ἀμέσως διατὶ ὅπαντες Ἰταλοὶ τραυματίαι φέρουν τραύματα ὀπισθεν;»

Ντοῦτσε

Ἀπάντησις:

Διότι ὅταν δὲν τραυματιζονται ὑποχωροῦντες, τοὺς τραυματίζομεν ἡμεῖς ἐκ τῶν ὀπισθεν διὰ νὰ μὴν ὑποχωρήσουν.

Σοντού

❁

Ὁ Σοντοῦ πρὸς τὸν Μουσολίνι:

Εὗρον τρόπον μεγάλης οἰκονομίας πολεμικοῦ ὑλικοῦ ἐνδόξου καὶ ποιμενικῆς ἡμῶν πατρίδος. Δεδομένου ὅτι δὲν παρέρχεται ἡμέρα χωρὶς νὰ συλληφθῇ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων μεγάλος ἀριθμὸς Ἰταλῶν αἰχμαλώτων, διέταξα μὴ δοθοῦν Ἰταλοὺς στρατιῶτες καινουργῆ ἀρβυλα. Οὕτω ἔνδοξος ἡμῶν πατρὶς χάνουσα ἕνα στρατιώτην κερδίζει δύο ἄρβυλα.

Σοντοὺ

❁

Ὁ στρατάρχης Σοντοὺ πρὸς τὸν Μουσολίνι:

«Ἕλληνες πολεμικοὶ ἀνταποκριταὶ διαπράττουν ἀκρυτομυθίαν ἀνακοινοῦντες ὅτι ὑπὸ τὴν πνοὴν τοῦ ἐνθουσιασμοῦ τῶν Ἑλλήνων στρατιωτῶν Ἰταλικαὶ μεραρχίαι σαρώνονται. Ἀποστείλατε, παρακαλοῦμεν, ἐσπευσμένως ποσότητες ἐνθουσιασμοῦ ἀντιτάξωμεν ἐνθουσιασμὸν Ἑλλήνων».

Σοντοὺ

❁

Ὁ φαντάρος:

Πάει, πάει, πάει
Πάει ἡ Ἀλβανία πάει
Πάει, πάει, πάει
καὶ δὲ γυρίζει πιά.

Ο ΜΩΜΟΣ

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΤΩΡΑ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ

— Τὸ πορτοφόλι σου.

(Τοῦ κ. Σ. Βασιλείου)

"Οχι Δὸν Κιχώτης!..ψευτολεονταρῆς

Τὸν εἴπατε Δὸν Κιχώτη!

Ἐπιτρέψατέ μου νὰ διαμαρτυρηθῶ, ἐκ μέρους τοῦ ἥρωα τοῦ Θερβάντες. Ὁ κακομοίρης ἐλεεινὴ εἶχε τὴ μορφὴ γιατὶ ὀνειροπόλησε τρόπαια καὶ στέμματα καὶ ἐπιτυχίες ὅπου ὁ ἰσχνὸς του Ροσινάντης ποτὲ δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ τὸν ὁδηγήσει. Ἀλλὰ ἂν τὸ μένος του προκαλεῖ τὴ θυμηδία μας καὶ ἡ ἔξαρσί του τὸ χαμόγελό μας, ἂν οἱ ἰδανικοὶ ἔρωτές του καὶ οἱ ἀνδραγαθίες του φέρνουν στὰ χείλη μας αὐθόρμητο τὸ γέλιο, δὲν αἰσθανόμαστε ποτὲ περιφρόνηση γιὰ τὰ ἰδανικά του. Νὰ λευτερώσει σκλάβους ἀνθρώπους ὀνειροπολοῦσε ὁ δύστυχος ὅταν τὰ ἔβαλε μὲ τὸ καραβάνι τῶν ἐμπόρων, νὰ μαλάξει τὴ σκληρὴ καρδιὰ τῆς δέσποινας τῶν λογισμῶν του ποθαῦσε ὅταν τὶς ἔφαγε στὸ χάνι νὰ καταστροπώσει βάρβαρες στρατιές διαλογίσθηκε ὅταν τὰ ἔβαλε μὲ τὸν ἀθῶο μύλο ποὺ τὸν ἄρπαξε στὰ φτερά του καὶ τὸν πέταξε πέρα σὲ ἄσχημα χάλια.

Μὰ ὁ ψευτοναπολέοντας καμμιὰ στιγμὴ δὲν ἐστάθηκε Δὸν Κιχώτης. Γιατὶ τότε θὰ μᾶς ἤτανε συμπαθὴς καὶ αὐτὸς καὶ ἡ τρέλλα του. Ψευτολεονταρῆς, μάλιστα. Τὸ παραδέχομαι. Τὸ μπαμποῦλα παρασταίνει εἴκοσι χρόνια τώρα. Καὶ ὅπως εἶνε γνωστὸ πολλὲς φορὲς τὸ κόλπο πιάνει Ἴσαμε ὡρισμένο διάστημα. Κάτω ἀπὸ τὴ λεοντῆ τὸ ὕφος τῆς παντοδυναμίας ἑνὸς βατράχου μπορεῖ νὰ ξεγελάσει τὸ γυμνασμένο μάτι μπορεῖ βέβαια ν' ἀνακαλύψει κάτω ἀπὸ τὴν κομπορημοσύνη τὸ φαμφαρονισμό, κάτω ἀπὸ τοὺς ἰσχυρισμοὺς τῆς ἀνεξαρτησίας τὴν πιὸ ἐπαιδαχύνη δουλοφροσύνη καὶ ἐξάρτηση ἀπὸ συμφέροντα καὶ κλίκες συμφερόντων, κάτω ἀπὸ τὶς μεγαλόσχημες κινήσεις τὴν ἀπελπισμένη προσπάθεια νὰ ποζάρει ἐκεῖνον ποὺ νοιώθει τὸν ἑαυτό του ἀδειανὸ ἀσκί. Ὡστόσο ἡ λεοντῆ ξεγελᾶ.

Ψευτολεονταρῆς, τὸ ξαναλέμε, μάλιστα. Δὸν Κιχώτης ποτέ. Αὐτὸς δὲν βασάνισε ποτὲ τὸ μυαλό του γιὰ νὰ βρεῖ τρόπο νὰ ἱκανοποιήσει τοὺς Σάντσους, ποὺ δεμένοι στὸ φασιστικό του Ροσινάντη τραβοῦνε ἀπὸ καταστροφὴ σὲ καταστροφή. Αὐτὸς δὲν ὀνειρεύτηκε ποτὲ νὰ δεῖ τριγύρω του πρόσωπα γελαστὰ καὶ χαρούμενα, ἀλλὰ ζήτησε πάντα ν' ἀντλήσει δύναμη ἐξανδραποδίζοντας τοὺς ἄλλους λαοὺς καὶ ρουφώντας τὸ αἷμα τοῦ λαοῦ ποὺ καταδυναστεύει εἴκοσι χρόνια τώρα. Ὁ Ψευτολεονταρῆς τοῦ Ἰταλικοῦ φασισμοῦ δὲν ἀκολουθεῖ τὴν τρελλὴ φαντασία του. Ἀκολουθεῖ τὸν τρελλὸ φόβο ποὺ τὸν κατέχει γιὰ νὰ κρατήσει τὸ γόητρό του σὰν λεονταρῆ τὴν ὥρα ποὺ δὲν εἶνε παρὰ ἕνα γλοιώδης βάτραχος τοῦ πιὸ βρωμεροῦ βαλτόνερου τῆς ἱστορίας.

Τώρα ποὺ πέφτει ἡ λεοντῆ του καμαρώσατε τὰ χάλια του λαοί!

Γ. ΑΝ. ΔΕΛ.

Ἀστεῖα καὶ σοβαρὰ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΣΤΡΑΤΗΓΟΝ ΚΑΒΑΛΕΡΟ, Ρώμην: Σᾶς συνιστῶμεν νὰ διαβάσετε ἐγχειρίδια (προσέξετε: ὄχι στιλέτα) στρατηγικῆς τέχνης. Εἴδατε ὅμως τί ἔπαθε ὁ Μπαντόλιο; Τὸν λυπόμαστε. Σᾶς ὑπενθυμίζουμε μιὰ φράση ἀπὸ τὴ Γραφή: Πορεύου καὶ σὺ καὶ ποίει ὁμοίως.

ΣΙΝΙΟΡ ΓΚΡΑΤΣΙ. Κάπου εἰς τὴν φυλακήν: Εἴμαστε ἀξιοθρήνητος στρατός, εἴχατε δίκηο. Τὸ κακὸ εἶνε πὼς ε ι χ α τ ε καὶ δὲν ἔ χ ε τ ε. Καὶ μιὰ ποὺ σᾶς γράφουμε, νὰ σᾶς ρωτήσουμε: Πάνω στὴν τοῦρτα ποὺ σερβιρίστηκε στὴν Πρεσβεία ἤτανε μιὰ Ἰταλικὴ σημαία. Ποιὸς τὴν ἔφαγε; Εἴχατε προσκαλέσει καὶ τουλιάδες; Μᾶς ρωτᾶτε καὶ δὲν ξέρουμε τί νὰ τοὺς ποῦμε.

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ ΣΤΕΦΑΝΙ, Ρώμην: Ὁ λόγος ὁ σὸς ἡ ἀλήθεια ἐστίν.

ΠΑΛΑΤΣΟ ΒΕΝΕΤΣΙΑ, Ρώμην: Χαρὰ στὴν ὑπομονή σου. Τί περιμένεις μωρὲ καὶ δὲ γκρεμίζεσαι;

ΑΓΓΛΟΝ ΑΕΡΟΠΟΡΟΝ, Ἀθήνας: Βέβαια, ὁ ναύσταθμος τοῦ Τάραντος νοικιάζεται, ἀλλὰ δὲ σᾶς τὸν συνιστῶμεν. Εἶνε σὲ πολὺ ἄσκημη κατάσταση, δὲν τὸ εἴδατε;

ΘΩΡΗΚΤΟΝ ΛΙΤΤΟΡΙΟ: Ναυτικὸν ἀπομαχικὸν νοσοκομεῖον Ρώμης: Βρὲ ἀδερφέ, εἶνε ντροπὴ νὰ μᾶς λὲς τέτοια πράματα. Γελάσαμε ὅμως. Ὥστε οἱ Ἐγγλέζοι σοῦ κολλήσανε μιὰ τορπίλλα στὰ πισινά; Ἄχ, αὐτοὶ οἱ Ἐγγλέζοι!

ΝΤΟΥΤΣΕ, Ρώμην: Μπορεῖτε ἂν ἔχετε ἀπόλυτη ἀνάγκη νὰ εἰδοποιήσετε τὸ Ἰνστιτοῦτο Παστὲρ νὰ σᾶς στείλει ἀντιλυσσικὸ ὀρρό. Ἂν ὅμως εἶνε πολὺς καιρὸς ἀπὸ τότε ποὺ δαγκάσατε τὸν φαρινάτσι δὲ μπορεῖ ὁ δυστυχισμένος νὰ γλυτώσει. Θὰ φάει τὰ λυσσιακά του.

ΣΤΡΑΤΗΓΟΝ ΤΣΙΡΟΤΟ, Ἀλβανίαν: Μὲ τέτοιο ὄνομα νὰ διοικῆτε μεραρχία μὴ χανοκίνητου στρατοῦ δὲ γίνεται. Ἢ νὰ παραιτηθῆτε, ἢ νὰ ἀλλάξετε τὸ ὄνομά σας σὲ ἕνα πιὸ μοντέρνο, ὅπως π. χ. Λευκοπλάστ.

ΣΤΡΑΤΗΓΟΝ ΣΟΝΤΟΥ, Ἀλβανίαν: Οὔτε ψύλλος στὸν κόρφου σου κακομοίρη μου! Ξέρεις κολύμπι;

ΤΑΚΤΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΝ, Ἀθήνας: Σὲ λυπᾶμαι φουκαρᾶ μου, ἀλλὰ τί νὰ σοῦ κάνω; Γιὰ νὰ σὲ εὐχαριστήσω, ἢ θᾶπρεπε νάμουνα ἀγράμματος, ἢ νὰ μοῦ κόβανε τὰ χέρια.

ΑΠΟ ΤΟ ΖΩΟΛΟΓΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ

Σ υ ν ο μ ο τ α ξ ί α: Ἰταλοί.
Τ ά ξ ι ς: Μελανοχίτωνες ἢ Φασίστες.
Οἰ κ ο γ ένεια: Μουσσολίνι.
Ε Ι Δ Η
α) Ν τ ο ῦ τ σ ε: Μοναδικὸν εἰς τὸ εἶδος του ζῶον. Ἀπαντᾶται εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἐνδιαιτώμενον ἐντὸς τοῦ Παλάτσο Βενέτσια. Φέρει μέλαν ὑποκάμισον. Διακρίνεται ἀπὸ τῶν πιθήκων μόνον διότι παρουσιάζει σχιζοφρενικὰς ἐκδηλώσεις. Ἰταλοπαράσιτον.
β) Τ σ ι ά ν ο: Κολοβάκιλλος ἀναγνωριζόμενος ἐκ τῆς ροδοχρόου ἐπιδερμίδος του. Ἀπαντᾶται εἰς διαφόρους διασκέψεις καὶ ἀμαξοστοιχίας. Τρέφεται διὰ διπλωματικῶν γευμάτων. Ἐνδιαιτᾶται εἰς οἴκους καλλονῆς καὶ τὰ παρόμοια οἰκήματα. Ἀποφεύγει τὰ καταδιωκτικὰ ἀεροπλάνα.
γ) Μ π ρ ο ῦ ν ο: Βομβοφόρον κολοβακτηρίδιον, ἀπαντᾶ ἐν μετεωρισμῷ ὑπεράνω τῶν ἀμάχων πληθυσμῶν. Ἐνδιαιτᾶται εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ φασιστικοῦ κόμματος. Πρὸς καταπολέμησίν του ἀπαιτοῦνται ἀντιαεροπορικὰ πυροβολεῖα.
δ) Β ι τ τ ό ρ ι ο: Μετὰ τοῦ προηγουμένου ἀποτελοῦν τὴν μάστιγα τῆς παιδικῆς ἡλικίας ἐν καιρῷ πολέμου. Ἡ ἐν Ἰσπανίᾳ καλλιέργειά του δὲν ἀπέδωσε ἄξια λόγου ἀποτελέσματα. Ἐν Ἑλλάδι ἀπέτυχε τελείως. Ἀπαντᾶται εἰς ἐκπολιτιστικὰ ἔργα (Αἰθιοπία, ὑπερίτης κ. ἄ.).
ε) Ἔ ν τ α: Δίπουν ἄπτερον, ἄλογον, κεχαριτωμένον.

ΤΟ ΧΘΕΣΙΝΟΝ ΙΤΑΛΙΚΟΝ ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ

ΡΩΜΗ. (Ἰδιαιτέρα ὑπηρεσία). — Τὸ Πρακτορεῖον Στέφανι μεταδίδει τὸ ἀκόλουθον ἀνακοινωθὲν τοῦ Ἰταλικοῦ στρατηγείου:

«Καιρὸς κακὸς ψυχρὸς κι' ἀνάποδος. Τὰ ἀνακοινωθέντα μας ἐξακολουθοῦν τοὺς θριάμβους των, καταβυθίσαντα Ἑλληνικὸν ἀεροπλανοφόρον. Στρατιὰ Γκαΐντα κατέλαβε τὴν Σελήνην. Ἐγκαταλείψαμεν εἰς τὴν τύχην των Ἅγιους Σαράντα, λόγῳ τοῦ ὅτι ἦσαν ἀγγλόφιλοι. Εἰς τὰ ἄλλα μέτωπα ἐξακολουθεῖ ὁ κακὸς καιρός. Τὰ ἀεροπλάνα μας οὔτε ἐμεῖς δὲν τα εἴδαμε».

ΤΙΡΑΝΑ. (Ἰδιαίτερον τηλεγράφημα). — Πληροφορούμεθα ὅτι Ἀγγλικὰ ἀεροπλάνα φέροντα τὰ Ἀγγλικὰ σήματα ἐβομβάρδισαν τὸν Αὐλῶνα. Ἡ κοινὴ γνώμη διατελεῖ ἐν ἐξεγερσει διὰ τὴν Ἀγγλικὴν ταύτην ἐσκεμμένην ἀπάτην, διότι οἱ Ἄγγλοι γνωρίζουν καλῶς ὅτι Ἀγγλικὰ καὶ Ἑλληνικὰ σήματα φέρουν μόνον τὰ Ἰταλικὰ ἀεροπλάνα. Καταγγέλλομεν τὴν πρᾶξιν ταύτην ἐνώπιον τῆς πεπολιτισμένης ἀνθρωπότητος.

ΤΙ ΑΛΛΑΖΟΥΝ

Τὰ παιδιὰ τῆς γειτονιᾶς μαζεύονται στὴ λιακάδα καὶ παίζουν τὸ σκολειό. Ὁ Βασιλάκης τοὺς κάνει τὸ δάσκαλο.

Βασιλάκης: Οἱ Ἰταλοί, μὲ τὴν τρομάρα ποὺ πῆραν ἀπὸ τοὺς φαντάρους μας ἀλλάζουν κάθε μέρα.

Ἕνας: Στρατηγούς;

Ἄλλος: Ὄχι, τὰ παντελόνια τους.

Ἐμεῖς δὲν εἴμαστε ποτὲ ΦΑΣΙΣΤΕΣ

(Τοῦ κ. Δουρδούφη)

ΑΣΤΕΙΑ ΑΠΟ ΤΑ ΘΕΑΤΡΑ

Στὸ θέατρο «Ἀλίκης» παίζουν τὴν ἐπιθεώρηση «Μπράβο Κολονέλλο».

Σὲ μιὰ σκηνὴ παρουσιάζεται ἡ πατριαρχικὴ οἰκογένεια Μουσολίνι, μὲ τὸν ἀρχηγὸ ἐπικεφαλῆς, τὰ τέκνα, τοὺς γαμπροὺς κλπ. Συζητοῦν πὼς θὰ τὰ βγάλουν πέρα μὲ τὴν κατάσταση ποὺ τοὺς δημιούργησε ὁ Ἑλληνικὸς πόλεμος. Σὲ μιὰ στιγμὴ ὁ Μπροῦνο Μουσολίνι λαμβάνει τὸν λόγο καὶ λέει:

«Γιὰ νὰ γλυτώσουμε ἀπ' ὅλες τὶς σκοτοῦρες ἔχω μιὰ ἰδέα: Νὰ κάνουμε ὅλοι ὁμαδικὰ μιὰ οἰκογενειακὴ δήλωση στὸ ὑπουργεῖο Ἀσφαλείας στὴν Ἀθήνα πὼς ἀποκυρύσσουμε τὴν Ἰταλικὴν ὑπηκοότητα!»

❁

Σὲ μιὰ ἄλλη σκηνὴ παρουσιάζεται στὸ Ἰταλικὸ στρατηγεῖο ἕνας στρατιώτης:

«Λαμβάνω τὴν τιμὴ ν' ἀναφέρω, πὼς μιὰ περιπολία μας ἔπιασε αἰχμάλωτη μιὰ Ἑλληνικὴ κότα».

Ὁ ἐπιτελάρχης τόνε ρωτάει: «Ἀπὸ ποῦ συμπεραίνετε πὼς ἡ κότα εἶνε Ἑλληνική»;

Στρατιώτης: «Ἀπλούστατα, στὰ ἐδά φῆ μας Ἰταλικὰ ἢ ἀλβανικὰ ἀπὸ καιρὸ δὲν ὑπάρχουν πιὰ κότες!

Ἦ ΤΑΝ Η ΕΠΙ ΤΑΣ

Οἱ Ἰταλοὶ ἔχουν κάτι ἀνάλογον ὡς πολεμικὸν ἔμβλημα:

«Ἦ—τταν ἐπὶ ἦ—ττας».

«Καθημερινὴ»

ΣΤΑ ΚΑΦΕΝΕΙΑ

Ὁ πόλεμος ἔδωκε νέα μορφὴ σὲ ὅλα. Ἀκόμη καὶ στὶς παρέες. Τὶς πλούτισε μὲ νέα στελέχη εἰδικὰ μὲ τίς... πολεμικὲς ἀνάγκες! Καὶ τοὺς ἄλλαξε ἀκόμη καὶ τὸ ρυθμὸ τῆς συζήτησης.

Ἡ παρέα τοῦ συνοικιακοῦ καφενείου, σὰν μαζευτεῖ τὸ βραδάκι γύρω ἀπὸ τούς... μισοζαχαρωμένους καφέδες(;) θ' ἀσχοληθεῖ πρῶτα μὲ τὴν πολεμικὴ ἀνασκόπηση. Ὁ εἰδικὸς στὰ στρατιωτικὰ θὰ ἀναπτύξει πάνω στὸ μάρμαρο τοῦ τραπεζιοῦ, ἢ — ἂν ἔχει — στὸ πακέτο τῶν τσιγάρων του, τὴ συνέχεια τῶν σχεδίων τοῦ Γενικοῦ Στρατηγείου!... Ὁ... διπλωματικὸς συνεργάτης θὰ καθορίσει τὴ στάση τῶν Βαλκανικῶν κρατῶν, ἔπειτα ἀπὸ τὶς συνομιλίες τοῦ Βερολίνου!... Ὁ... ναυτικὸς ἀκόλουθος — κατὰ προτίμηση συνταξιοῦχος τοῦ ναυτικοῦ — θὰ μιλήσει σχετικὰ μὲ τὶς τροποποιήσεις τῆς πολεμικῆς τέχνης στὴ θάλασσα καὶ εἰδικώτερα γιὰ τὶς νέες βόμβες τοῦ συγχρόνου πολέμου, τίς... βόμβες βυθοῦ... Καί... ὁ σπεσιαλίστ στὰ ἀεροπορικὰ θ' ἀσχοληθεῖ μ' ἀνάλογο θέμα. Μὰ αὐτοὶ οἱ δυὸ οἱ τελευταῖοι τὶς περισσότερες φορὲς ἀποτυχαίνουν!... Ὁ πρῶτος κάνει μιά... τ ρ ύ π α στὸ νερό!... Καὶ ὁ δεύτερος ...ἀεροβατεῖ ἀερολογῶντας!!!...

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΜΑΣ

ΤΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ ΤΩΝ ΜΕΛΑΝΟΧΙΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Ἡ νὺξ ἦτο ἀσέληνος καὶ ζοφερά, προφανῶς ὑπείκουσα εἰς τὰς διαταγὰς τῆς ἀντιαεροπορικῆς ἀμύνης. Ἡ πόλις τῆς Ρώμης ἔπλεεν εἰς ἀρωμερὸν σκότος. Οὐδὲ μία κὰν ἀκτὶς φωτὸς δὲν διέφευγε ἀπὸ τὰ κατάκλειστα παράθυρα τῆς κακοφήμου ἐκείνης οἰκίας, τῆς γνωστῆς ὑπὸ τὸ ὄνομα Παλάτσο Βενέτσια.

Τὸ ὡρολόγιον τοῦ Ἁγίου Σουλπικίου ἐσήμανε μεσονύκτιον. Ὦ φρίκη! Πρὶν ἡ σημάνει τὴν δωδεκάτην, σκιά τις ἀπεσπάσθη ἀπὸ τοῦ σκότους καὶ ἐπλησιάσε τὴν θύραν τῆς οἰκίας.

— Ἄλτ! Τίς εἶ; ἠκούσθη ἡ φωνὴ τοῦ σκοποῦ, ὅστις εἶτα, ἀναγνωρίσας τὸν ἐπισκέπτην προσέθεσεν:

— Ἡ ὑμετέρα ἐξοχότης κύριε κόμη;

— Χμ, ἀπήντησεν εἰς ἄπταιστον Ἰσπανικὴν ὁ ἀποκληθεὶς κόμης, καὶ ἠρώτησεν Ἰταλιστί:

— Ἀγρυπνεῖ;

— Μάλιστα κύριε κόμη, ἀπήντησεν ὁ σκοπός. Ἀναμένει τὴν ὑμετέραν ἐξοχότητα.

Ἂς προηγηθῶμεν τοῦ προαναφερθέντος ἐπισκέπτου. Εἰς ἓν ἀχανὲς δωμάτιον, ἀνὴρ μεσήλιξ φέρων μέλαν ὑποκάμισον, ἵστατο ἐνώπιον προτομῆς ἐξ ἀλαβάστρου, εἰκονιζούσης νέον ἄνδρα φέροντα τρικῶχον καὶ στρατιωτικὴν στολὴν τῆς παρελθούσης ἑκατονταετίας, καὶ ἐψιθύριζε:

— Ὦ Ναπολέων! Ναπολέων!

Κατόπιν δὲ στραφεὶς πρὸς ἑτέραν τι-

ΑΠΟ ΓΛΕΝΤΙ ΣΕ ΓΛΕΝΤΙ

Ὁ Ἐ γ γ λ έ ζ ο ς: Ἀπὸ τότε ποὺ ἦρτα στὸ Ἐλάντα ντὲν ἔχει πατήσει τὸ πόντι μου κάτω.

(Τοῦ κ. Σ. Βασιλείου)

νὰ προτομὴν εἰκονίζουσαν Ρωμαῖον αὐτοκράτορα ὑπεκλίθη εὐμενῶς καὶ εἶπε:

— Ave Caesar!

Αἴφνης, ὡς καταληφθεὶς ὑπὸ νευρικῆς τινος κρίσεως ἤρισε θηματίζων ὡς νευρόσπαστον καὶ ὑψῶν τὴν δεξιὰν χεῖρα. Ἐν τῇ παραφορᾷ του ἐκραύγαζε:

— Ὦ, πῶς μισῶ καὶ τοὺς Δύο σας! Ἐλεεινοί! Ὡδηγήσατε ἀνδρείους στρατοὺς εἰς τὰς μάχας καὶ ἐνικήσατε, ἀλλὰ θὰ ἐπεθύμουν νὰ σᾶς ἔβλεπον ὁδηγοῦντας ἐκεῖνον ὃν ὁδηγῶ ἐγώ. Ὦ Ἄδουα, ὦ Καπορέττο, ὦ Γουαδαλαχάρα!

Ὁ μελανοχίτων οὗτος ἀνὴρ ἐφαίνετο προφανῶς διατελῶν ἐν ἐξάψει. Τὸ παραλήρημά του ἐξηκολούθησε, μὴ ἀκουόμενον, εἰς μίαν ὅμως στιγμὴν ἀνέκραξε:

— Μὲ κατέστρεψες Ἀδόλφε. Αἱ νίκαι

ου ὑπῆρξαν ἤτται ἰδικαί μου.

Ἀλλ' ἂς ἐπανέλθωμεν εἰς τὸν κόμητα. Οὕτος, ὡς ὑπὸ τὸ ἄπλετον ἠλεκτρικὸν φῶς ἠδύνατο νὰ διακρίνῃ καὶ μὴ καλὸς παρατηρητής, ἦτο ροδοπάρειος νέος, ὡραῖος ὡς κινηματογραφικὸς «ἀστέρας», ἐν ἑνὶ λόγῳ εἷς ἐκ τῶν τοιούτων τύπων οὓς ἐκτρέφει ἡ Ρωμαϊκὴ Αὐτοκρατορία τοῦ νέου Καίσαρος. Διέσχισε ἐρήμους διαδρόμους καὶ ἔφθασε πρὸ τῆς θύρας αἰθούσης τινὸς καὶ ἔκρουσεν τρίς. Ἦτο τὸ σύνθημα τῆς Καμόρρας.

Ὁ μελανοχίτων ἔσπευσε καὶ ἤνοιξε τὴν θύραν. Ὁ κόμης εἰσῆλθεν καὶ ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας του.

— Ντοῦτσο μου! ἐφώνησεν.

— Τσιανάκι μου! ἐμόλπησεν ὁ μελανοχίτων.

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια.

❁

Τηλεγράφημα τοῦ Γκρατσιάνι πρὸς τὸν Μουσολίνι:

«Πληροφορηθεὶς ὅτι Ἰταλικὸς στρατὸς ἐγκατέλειψε εἰς Ἀλβανίαν τὴν πόλη Πόρτα Ἔντα (Ἅγιους Σαράντα) φέρουσαν ὄνομα ὑμετέραν γκλοριόζας θυγατρὸς καὶ συζύγου ἐνδόξου Τσιάνο, διέταξα ἄμεσον ἐγκατάλειψη τοῦ Καστὲλ Μπενῖτο, κρίνας ὅτι ὅταν ἡ θυγάτηρ παραδίδεται εἰς τὸν ἐχθρὸν δὲν πρέπει νὰ ὑστερεῖ εἰς τοιούτου εἴδους γενναίας χειρονομίας καὶ ὁ πατήρ.

Γκρατσιάνι»

τ' ἅγιο χῶμα μας, μὲ τὰ πόδια τους, ἔχουν πικρὴ πεῖρα.

Μπορεῖ στὶς προκηρύξεις σας νὰ γράφετε ὅτι «εἴσαστε ἱππότες καὶ ὅτι θέλατε νὰ σ υ σ φ ί γ ξ ε τ ε τὴν χώραν μας». Ἀπὸ λόγια τίποτ' ἄλλο. Εἴδαμε τὸν ἱπποτισμό σας. Βιάσατε γυναῖκες, κάψατε ἤρεμα χωριά, βανδαλίσατε, σύρατε μαζί σας αἰχμαλώτους σεβάσμιους γέρους, βομβαρδίσατε, μυδραλλιοβολήσατε παιδιά, γυναῖκες.

Τότε ὅμως ἀμέσως, ὅπως καὶ στὴν Καλαβρία, ἀπάνω στὰ βουνά, στὶς χαράδρες, στὰ δάση